

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

TREČIADIENTIS, WEDNESDAY, LAPKRIČIO, NOVEMBER 12, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 266

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdow 5-9500

MILŽINISKOS "TYLINČIOSIOS AMERIKIEČIŲ DAUGUMOS" DEMONSTRACIJOS

Amerikiečiai veteranų dienos proga išreiškė savo kraštui, savo prezidentui ir savo kariams meilę

WASHINGTONAS. — Washingtono ir visoje Amerikoje vakar vyko veteranų dienos parada, milijonai žmonių ir tūkstančiai kalbėtojų išreiškė savo prietarimą prezidentui, išreiškė meilę savo kraštui ir savo kariams, kovojusiems ir kritusiems už laisvę.

Chicagoje penkiolika veteranų organizacijų dalyvavo milžiniškame parade, penkiolika patrankų šūvių pagerbta žuvusieji už laisvę. Eiseną stebėjo šimtai tūkstančių žmonių.

Keletas kongreso narių ir senatorių Veteranų dienos proga padarė pareiškimus, ypač prieš tuos, kurie nori atitraukti karį iš Vietnamo ir padaryti negarbingą taiką. Kongr. Eligio De La Garza (D., Tex.) pareiškė, kad veteranų diena yra diena, kada varduai tų, kurie mirė už laisvę turi būti skaitomi su pagarba, o ne apžėlusiu ir nesiprausiusiu asmenų, pilnu apykantos ir pagiežos. Kongr. narys Donald Lukens (D., Ohio) pareiškė, kad komunistų įtaka vis daugiau ir daugiau matyti demonstrantų už taiką tarpe. Manoma, kad komunistai dar daugiau infiltruos savo narių, besiruošdami savo demonstracijoms šį savaitgalį.

Washingtono Arlingtono kapinėse ant nežinomo kareivio kapo padėtas vainikas. Visam krašte Amerikos suvienijimo ir ty-

Sen. Fulbright nepatenkintas laiškais

WASHINGTONAS. — Senatorius William Fulbright esąs labai nepatenkintas, kad gausių laišku, kuriuose ji vadina Amerikos išdaviku. Senatorius pyksta ir sakąs, kad tai vyksta todėl, jog viceprez. Agnew pareiškė, kad visi kovoją prieš vyriausybės politiką yra diktuojami Amerikos priešų. Gausybės piktų prieš senatorių laišku paveiktas sen. Fulbright teigia, kad nuo buvusio sen. McCarthy laikų jis nebuvo gavęs tiek daug piktų laišku. Tie laišškai esą politinio keršto pilni. Kaip žinoma, sen. Fulbright skelbia, kad šis Vietnamo karas esąs tik prez. Nixono karas. Senatorius matąs kraštą keliamas tendencijas prieš liberalus senatorius ir todėl jų perrinkimas galės būti sėkmingas.

Vokietijoje teisiama rusų šnipas

COLOGNE, Vokietija. — Heins Suetterlin, 45 m., Bonnos fotografas, teisinasi, kad jis nekaltas šnipinėjimu. Jis kaltinamas, kad rusams perdavęs 3,000 slapty dokumentų foto nuotraukų, kurias pavogusi jo žmona, sekretoriavusi V. Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje. Prokuroras skelbia, kad komunistų KGB jam pavedė surasti merginą, kuri dirba ministerijoje ir ją vesti, todėl jis ir vedęs Leonore Heinz, kuri parsinešdavusi iš įstaigos raštus ir juos Suetterlin nufotografuodavo.

liosios Amerikos komitetai kviečia kraštą būti vieningam ir neleisti suskaldomam, ko labai nori komunistai.

Washingtono mitinge kalbėtojai pabrėžė, kad tylinčioji dauguma nebus daugiau tylioji dauguma, o šaukianti už teisingą taiką dauguma, ką liudija visoje Amerikoje vykstančios mūsų karių remiančios demonstracijos.

Prez. Nixon su žmona lankė sužeistuosius karius.

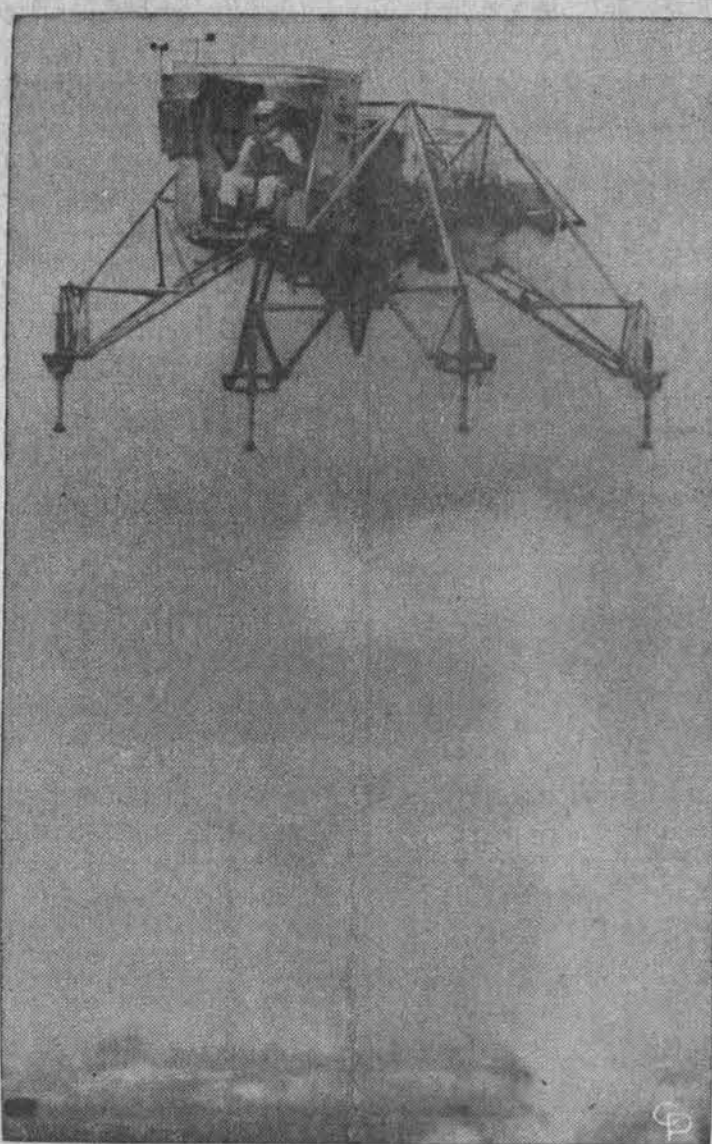
Maskva išvarė kanadiečių žurnalistą

Rašęs apie skurdą

MASKVA. — Aaron Einfark, 26 m., "Toronto Telegram" laikraščio korespondentui, pasakyta išvykti iš Maskvos per tris dienas. Jam tai įsakė Sovietų Sąjungos spaudos direktorius Feodor Simonov. Žurnalistas išvaromas todėl, kad nuolat pažeidęs Maskvos taisykles nusistatęs užsienio žurnalistams. Jis jau buvęs anksčiau išspėtas, tačiau vėliau išvartas, kadangi parašė apie sunkų komunistinio krašto žmonių gyvenimą ir nepavykusias pastangas pagerinti gyvenimą. Tai jau trečias žurnalistas išstremtas iš Maskvos 13 mėnesių laikotarpyje. Toronto laikraštis pirmame puslapyje paskelbė, kad žurnalistas pašalintas, nes kėlė Sovietų Sąjungos skurdą, nepritarė Čekoslovakijos okupacijai ir kėlė balsą prieš intelektualų kalinimą.

Raudoniesiems nepavyko

SAIGONAS. — Šiaurės Vietnamo reguliari kariuomenė norėjo užimti Pietų Vietnamo laikomą bazę prie Kambodijos sienos, tačiau puolimai nepavyko.

Ruoša prieš naują žygį į mėnulį: Charles Conrad skraido su mėnulyje nutūpi prietaisu Texas valst., Ellington aviacijos bazėje. "Apollo 12" skridimas pradedamas lapkričio 14 d.

Sužeisti Pietų Vietnamo kariai, kovoje su komunistų agresorium, gabenami į helikopterį Bu Prang vietovėje, netoli Kambodijos sienos.

BALTŲ DRAUGIJOS SUVAŽIAVIMAS VOKIETIJOJE

"Draugo" korespondentas Bonnoje

Svarstė emigracijos klausimus Baltų Draugijos Vokietijoje šių metų suvažiavimas spalio mėn. įvyko Lueneburgo mieste. Buvo idomus Draugijos vicepirmininko dr. A. Geručio pranešimas apie JAV lietuvių. Emigracijos klausimus svarstė, vokiečių paskaitininkai pabrėžė dirbtinos, net prievartinės asimiliacijos žala, tiek patiems išeiviams, tiek ir juos priėmusiam kraštui. Gimtojo krašto kalbos bei tradicijų puoselėjimas, tai vienintelis teisingas kelias tarnyba paruošti emigrantus lojaliais piliečiais. Štai kodėl Vak. Vokietija iš esmės atsisakė "vokietinimo" krypties. Tautybė laikoma žmogaus teisių dalimi, švietimo ir emigrantų kultūros reikalai yra finansiškai remiami.

Baltijos jūros karinė reikšmė

Idomesnią paskaitą, apie Baltijos jūros karinę reikšmę, skaitė

vokiečių kontradmiraolas E. Wegener. Išdėstęs rusų jūr strateginę padėtį, paskaitininkas pripažino, kad sovietai jau nuo seniai iš ginamosios, perėjo į puolimą strategiją. Jų vis augantis laivynas, savo sudėtimi ir apginklavimu netrukus bus ir didesnis ir moderniškesnis už vakariečių pajėgas.

Sovietai galėtų įsivyrėti Baltijos jūroje...

Konflikto atveju sovietai bandytų savo žinion paimti Danijos sąsiaurius (abu "beltus"). Jei tai jiems pavyktų, tai jie virstų Baltijos jūros valdovais ir jie galėtų didelę dalį sausumos kariuomenės atitraukti kitiems tikslams. Be to, iš pagrindų pasikeistų Švedijos ir Norvegijos padėtis. Klausimas, ar pakanka pasipriešinimo iš vakariečių jūros pajėgų. Tačiau, jūros sekumos ties sąsiauriais yra tiek pavojingos ir lengvai įžiūrimos, kad prieš po vandeniniai laivai vargiai liktų nepastebėti. Be to, ir desantiniai, išlipę kariai, būtų susekti ir laiku sunaikinti.

Per mažai lėšų Vakarų gynybai

Vis dėlto, nėra jauku, kai Vakaruose pastebima ryžto stoka ir karinis nepajėgumas bei silpnumas. Reikia daugiau lėšų skirti gynybai. Vyriausybės vis daugiau dėmesio skiria geram gyvenimui ir nebeja būtinai išpareigojimu.

Štai, pagal NATO nuostatus, tos santarvės nariai įpareigoti skirti gynybos reikalams 10 proc. tautinių pajamų. Vak. Vokietija turėtų skirti 60 milijardų (bilijonų) markių, tuo tarpu ji skiria vos 18 milijardų per metus. Panašiai ir su kitais kraštais (Norvegija 4,4 Danija -3,5 proc.). Tačiau bendrajai padėčiai būdinga ir tai, kad ir sovietai jaučia vis didėjančius sunkumus. Admiraolas patarė: šalia didesnių gynybos pastangų, reikia išlaikyti ir šaltą kraują. vb.

• Jungtinių Tautų maisto ir agrikultūros organizacija Romoje skelbia, kad už 1.4 mil. dolerių vertės gaminių bus pasiūsta Alžirijos gyventojams, nukentėjusiems nuo potvynio.

Kom. Kinija stiprinasi Rusijos pasienyje

Sovietų Rusijos ir kom. Kinijos pasitarimuose nepadaryta jokios pažangos

HONG KONG. — Nepaisant, kad Sov. Rusija ir kom. Kinija tariasi dėl sienų klausimų, Kinija ruošiasi galimam Sovietų Rusijos puolimui, jeigu tie pasitarimai nutrūktų. Komunistinės Kinijos armijos vadovybė įsakė kariams būti drausmingesniems, būti budresniems, prieš galimą staigią priešų ataką. Kaip vyksta pasitarimai ne daug skelbiama, tačiau pirmosios žinios paskelbtos vietos laikraštyje "Ta Kung Pao", kuriame rašoma, kad pasitarimai neina sklandžiai ir nėra pasiekta jokio progreso.

Kiniečiai įspėja

Pranešama, kad kiniečiai nuo lat stiprina sienas ir gabena prie jos specialistus. Daroma išvada, kad kiniečiai yra pasirengę atremti galimą Sov. Rusijos prasiveržimą šiaurvakarių frontu. Kinijos ypatingai geri daliniai stovi netoli sienos, kurie įsiveržus rusams galėtų išvystyti priešpuolį. Geriausi Kinijos daliniai stovi 100 mylių užnugaryje nuo galimų prasiveržimų vietų. Kol Kinija tebėra žmonių skaičium gausesnė ir silpnesnė techniskame pasiruošime, kol Rusija turi daug didesnę persvarą ore ir žemėje, kinai mano, kad jie galės lengvaisiais ginklais laimėti prieš įsiveržusius.

Libijos gynybos ministeris pulk. El Havaz sveikinasi su Libano gen. Dustani, kai arabų karinės vadovybės susitiko pasitarimui Kaire. Irako gynybos min. gen. Takriti stebi besisveikinančius.

Solženyčinas jau galutinai pašalintas

Kūrėjas nenorėjęs tarnauti partijai

MASKVA. — Aleksander Solženyčinas, kuris buvo išmestas iš Riazanės, savo gyvenamos vietos, rašytojų sąjungos, dabar pašalintas iš visos Sovietų Rusijos rašytojų sąjungos, kaip praneša "Chicago Tribune" korespondentas Frank Starr. Ši žinia sukrėtė Sov. Rusijos intelektualus, kurie dar vis bandė ko nors laisvesnio tikėtis iš diktatūrinio režimo. Šis pašalinimas reiškia, kad Solženyčinas yra jau galutinai paskirtas sunaikinimui, nes esą jis kaltinamas ne todėl, kad juodai vaizdavo komunistinį rojų, bet kad neprotestavo kam vakariečiai išspausdino jo romanus. Kiekvienas menininkas, kuris nori išvykti iš Sov. Rusijos ir kuris nori išspausdinti savo kūrinius, turi gauti kompartijos leidimus ir kiekviena jo knyga ar asmeniškas pasirodymas turi tarnauti komunistinio statybai. Pranešama, kad rašytojo tokia laikysena buvo blogas pavyzdys jau-

sius rusus. Šalia pergabenimo pirmųjų karių grupių Kinijos Rusijos sienos link, čia vyks ta nuolatiniai įsistiprinimai ir pasirošimas transportui ir visam kitam kas reikalinga kovoje. Komunistinė Kinija bijojo, kad Sovietų Rusija nepulėtų anksčiau, dar prieš pasitarimus neprasidėjus. Esą buvo bijoma, kad rusai nesmogtų į Kinijos atominis centrus Sinkiang. Kaip iš "Ta Kung Pao" laikraščio matyti, Sovietų Rusija pasitarime laikosi diktavimo politikos ir maroma, kad tos žinios tikros, nes to laikraščio redaktorius Fei Yiming lankėsi Pekine ir yra artimas Chou En-lai draugas. Tokių žinių paskelbimu manoma norima Kinijai sukelti pasaulyje simpatijų. Kinų radijas iš Honan provincijos pranešė, kad priešas stengiasi sukelti naują karą ir jėga nuversti vyriausybę. Radijas pabrėžė, kad Kinija nebijo nei pasitarimų nei karo, tačiau ji turi sustiprinti budrumą. Buvo skelbiama, kad kai kas mano, kad taikos metu nereikia budrumo, bet esą toks budrumas reikalingas, nes kiekvienam metu gali Kinija būti užpuolta amerikiečių ar rusų. Taisios metas, galys vienu metu tapti karo metu.

Prašo padėti Sov. Rusijos žydams

JUNGTINĖS TAUTOS. — Izraelis kreipėsi į Jungtinių Tautų sekretorių U Thant padėti žydams emigruoti iš Sov. Rusijos. Izraelio kreipimėsi prašoma padėti Sov. Rusijos žydams gyventi kaip jie nori ir padėti jiems išvykti iš Rusijos. Tai pareiškė Izraelio ambasadorius J. Tautose Yosef Tekoah. Sovietų Rusijoje žydų gyvenimas esąs didžiausia žydų tragedija nuo II-ojo pas. karo pradžios. Ambasadorius perskaitė laišką, pasirašytą 18 Gruzijos gyvenančių žydų. Jie negavę išvažiavimui vizos. Taip pat daugelis privačių žydų organizacijų kreipėsi į Jungtines Tautas, kad padėtų Sov. Rusijos žydams, kurių ten yra 3.5 mil., bet Tekoah kreipimasis buvo pirmas oficialus žingsnis.

Kasmet miršta milijonas

ROMA. — Prieš savaitę laiko iš Biafros misijų grįžusio į Romą maristų vienuolio brolio Ligabue iniciatyva Romos katalikų jaunimas pradėjo maisto, vaistų, vartotų rūbų ir kitų aukų rinkimo akciją Biafros kenčiantiems gyventojams padėti. Surinktos aukos bus skubiai specialiu "Romos lėktuvu" pasiųstos į Biafrą. Spaudos konferencijoje brolis Ligabue gausiems žurnalistams nurodė, kad Biafroje šiuo metu kas mėnuo nuo karo veiksmų ir alkio žūsta apie 80,000 asmenų. Tuo būdu 12 milijonų Biafros tauta kasmet netenka apie milijoną žmonių, kurių tarpe daugiausiai vaikų, moterų ir senelių.

Izraelis sunaikino sovietinius arabų įrengimus

TEL AVIV, Izraelis. — Izraelio lėktuvai esą sunaikinę visą arabų antiraketinę sistemą prie Sueso kanalo, visame 103 mylių ruože. Tai padaryta nuolatiniai puolant trijų mėnesių laikotarpyje. Visa ta sistema buvo įrengta rusų, kurie ir arabų kraštus gabenau jau nuo 1967 m. įtaisus ir antiraketines raketas. Šiomis dienomis Egipto lėktuvai puolė Izraelį, tačiau didesnių nuostolių Izraelio įrengimams nepadaryta. Skelbiama, kad vakar kovose numušta po porą arabų ir žydų lėktuvų.

Rinkimai ir riaušės

MANILA. — Philipinuose benrenkant prezidentą įvyko įvairių riaušių. Dabartinis prezidentas Ferdinand Marcos kreipėsi į gyventojus ramybės, nes riaušės jau žuvo 13 ir sužeista keliasdešimt žmonių. Manoma, kad didelė dauguma prezidentu bus perrinktas Marcos.

Trumpai iš visur

• V. Vokietijoje dirba 1,400,000 svetimsalių darbininkų, tačiau dar trūksta 883,000 darbininkų.

• Padėkos diena Amerikoje pradėta švėsti 1792 m., ją paskelbė prez. Washington, prisiminti 1621 m. derlių Plymouth.

• Amerikoje vyno parduodama nuo 1950 m. tris kartus daugiau. Kiekvienas suaugęs per metus išgeria vieną ir tris ketvirtinius galiono vyno.

KALENDORIUS

Lapkričio 12 d.: šv. Martynas, šv. Sopeta, Astikas, Nau-mas.

Lapkričio 13 d.: šv. Orestas, šv. Liucija, Kastytis, Dubūnė.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse apsi-niaukė, temperatūra apie 40 l.

GIMIMŲ MAŽĖJIMAS

Dabar visame pasaulyje daug kalbama ir rašoma gyventojų didėjimo bei prieauglio klausimais. Žmonių skaičius pasaulyje nuolat auga. Net labai rimti valstybininkai ir ekonomistai prisibijo, kad ne taip jau tolimoje ateityje pasaulyje gali atsirasti daugiau būrų kaip įstengiamo joms pagaminti maisto. Šiuo metu labai opus gyventojų prieauglio klausimas yra Indijoje, Indonezijoje, Japonijoje, Kinijoje. Dauguma šių kraštų gyven tojų pertekliaus klausimą tyliai sprendžia savo krašto viduje, bet komunistinė Kinija, atrodo, ruošiasi jį spresti aktyvesniu būdu, reikalaujama Sovietų Sąjungos gražinti prieš šimtmetį atplėštas Kinijos žemes, kurios šiuo metu jai labai reikalingos gyventojų prieaugliui sutalpinti.

Gyventojų problemas jaudina ir lietuvius iš kitos pusės. Šiuo metu lietuviai, kuriems rūpi savos tautos išlaikymas, yra susidomėję fakto, kad pas taruoju metu Lietuvos gyventojų natūralus prieauglis ėmė palaipsniui beveik dėningai mažėti. 1950 m. kiekvienam 1000 krašto gyventojų prieaugis 11,6 žmonių; 1956 m. prieauglis siekė 12,0; 1957 m. 12,3; 1958 m. 14,6; 1960 m. 14,7. Nuo 1960 m., kai mirimų lygis beveik stabilizavosi, gimimų skaičius ėmė mažėti. Jei 1950 m. kiekvienam gyventojui tūkstančiui teko 26,6 gimimų, tai 1966 m. tebuvo 18 gimimų. Tais pačiais metais natūralus gyventojų prieauglis tiesėkė 10,1. Pastovus gimimų mažėjimas vyksta nuo 1959 m., ką vaizdžiai rodo šie duomenys: 1958 m. kiekvienam 1000-čiui gyventojui teko 22,8 gimimų, 1959 m. — 22,7, 1960 m. 22,5, 1961 m. — 22,2, 1962 m. — 20,8, 1963 m. — 19,7, 1964 m. — 19,1, 1965 m. — 18,1, 1966 m. — 18.

Dar aiškiau gimimų mažėjimą rodo specialus gimimų koeficientas, parodąs, kiek gimimų tenka kiekvienam 1000-čiui 15-49 m. amžiaus moterų. 1926 — 1929 m., taigi nepriklausomybės laikais, tūkstančiui 15-49 metų moterų, Lietuvos statistikos biuro duomenimis, teko 103,7 gimimai, 1959 m. — 83,1, o 1966 m. tik 68,4. Jei gyventojų prieauglis tolydžio mažės, ateinančiais metais Lietuvos gyventojų skaičius, pasiekęs 3,4 milijono, 2000 metais pakils tik ligi 3,850,000, taigi nesieks ir 4 mil. Žinoma, rusai pasistengs šią "tuštumą" užpildyti savais kolonistais, ką jau ne nuo šiandien daro.

Gimimų mažėjimo problema mūsų tėvynėje yra tiek aktuali, kad ją atsargiai nagrinėja ir kai kurie okupuotosios Lietuvos laikraščiai. Šiuo klausimu įdomas A. Merčiūno gyventojų prieauglio reikalų rašiny, paskelbtas "Problemų" Nr. 1. Autorius, kad ir ne visiškai pilnai ir sėkmingai, bando surasti priežastis, dėl kurių gyventojų prieauglis mažėja.

Jis nurodo, kad viena iš priežasčių yra vis didėjantis moterų įtraukimas į gamybą. Kaip žinome, okupantai ir Lietuvoje "sulygino" moteris su vyrais. Dabar Lietuvos moteris dirba prie statybos, konstrukcijos, plytų nešiojimo, kelių taisymo, cemento maišymo ir kitų labai sunkių fiziniams organizmams nepakeliamų darbų. Sovietų moteris yra traktorių, sunkvežimių, autobusų vairuotojos. Kolchozuose ir sovchozuose didelė dalis jų turi aptarnauti gausų karvių,

kiaulių, avių ir kitų gyvulių kiekį, o parėjusios namo dar atlikti namų ruošos darbus ir išdirbti žemės sklypelį, kuris joms teikia pragyvenimą. Lietuvos moteris praktiškai dirba ne 5 dienas savaitę, bet visas 7, ir ne 40, bet 80 valandų. Štai kodėl, anot A. Merčiūno, "moterų įtraukimas į gamybą... yra svarbus gimimų reguliatorius: moters dalyvavimas visuomeniškai naudingame darbe riboja motinystę".

Nevienodas gimimų skaičius yra kaimuose ir miestuose. Kaimuose gyvenančios moteris yra lyg kiek mažiau nuo darbovietės priklausomos. Jos dažnai dirba tik sodybinuose sklypluose, netoli namų, taigi drąsiai gali ir vaikus prižiūrėti. Kai miestuose, gimus kūdikiai, moteris priversta dažniausia darbą mesti, tai kaimuose tas sklypelis — "privatiško ūkio liekana" moterį mažiau varžo. Štai kodėl gimimų lygis kaimuose aukštesnis. 1966 m. kiekvienam 1000-čiui 15-49 m. amžiaus moterų buvo gimusių: miestuose 60,3, kaimuose 76,9.

Skirtingas ir vaikų skaičius šeimose. Miestuose šeimos mažesnės ir dažniausiai ribojasi 1-2 vaikais. Nepriklausomybės metais (1938) pirmagimiai ir antragimiai sudarė 66,4 proc. visų gimimų, o okupuotoje Lietuvoje 1950 m. — 65,3 proc., 1966 m. gi jau 85,9 proc. visų gimimų. Nepriklausomybės metais šeimas kurdavo daugiau jaunos moters. 1939 m. iki 20 m. susituokusių moterų buvo 18,8 proc. visų veddybų, bet 1950 m. — nukrito ligi 14,3, o 1966 m. net ligi 13,2 proc. Pastaraisiais metais tokių santuokų tebūna 11 proc.

Didelė okup. Lietuvos gyventojų dalis visiškai nekuria šeimų. 1959 m. gyventojų surašymo duomenimis 20-24 m. amžiaus vyrų grupėje nesutikuosiu buvo net 80,6 proc., 25-29 m. grupėje — 37,3 proc., 30-34 m. grupėje 17,5 proc. Praktiškai žinoma, kad, jeigu merginos ligi 30 m. amžiaus neišteka, šią amžiaus ribą prašokus, joms ištekti galimybės mažesnės.

Ištuokų skaičius Lietuvoje nuolat auga. Jos ypač padidėjo po 1966 m., kai ištuokti buvo leista liaudies teismams. Ypač auga jaunų šeimų ištukos.

Gyventojų mažėjimo priežastys įvairios, bet svarbiausia jų — butų stoka. Kaimuose, kur kol kas daugiau erdvės, mažiau rusų kolonistų ir daugiau butų, mažiau jaučiamas ir gimimų mažėjimas. Žymiai blogiau miestuose, kur žmonės gyvena susikimšę ir kur naujai kuriamos šeimos metų metais laukia butų. Tiesa, nemažai pastatoma naujų butų, bet dauguma jų tenka rusams kolonistams, kurie nebe natūraliu būdu "sustiprina" Lietuvos gyventojų prieauglį.

Okupuotosios Lietuvos spauda nurodo, kad "bus pereita prie paprastos, o gal ir susiaurintos gyventojų reprodukcijos" (Problemos Nr. 1), ir diskutuoja net tokios "buržuazinės atgyvenos" kaip santuokų biurų steigimą. Tačiau mums išrodo, kad vargiai tokia propaganda ką padėtų. Lietuvos gyventojų natūralus prieauglio nuolatinis mažėjimas glūdi Lietuvai primestoje socialinėje sistemoje ir jos negerovėse.

b. kv.

Tautybių atstovų susirinkime spalio 29—31 dienomis Washington. Iš kairės į dešinę: viceprezidentas Spiro T. Agnew, prezidentas Richard M. Nixon ir tautybių grupės pirmininkas vengras Laszlo C. Pasztor.

Prezidentas Nixonas nekapituliuo

Riaušininkai ir demonstrantai nepatenkinti

Ivykdytas krašte tariamasis moratoriumas — protestas prieš Vietnamo karą spalio 15 d. spaudos, televizijos, radijo komentatorių ir naivesnių politikų buvo vertinamas, kad turėsįs įtakos prezidentui. Bet jis savo lapkričio 3 d. kalboje į tautą nekapituliuo. Kai viceprezidentas Agnew spalio 19 d. New Orleans respublikonų susirinkime demonstruotojus ir jų vadus pavadino "neturintais nusistatymo snobais", jau buvo aišku, kad prezidentas Nixonas savo žodyje į tautą nepadarys staigmenų ar sensacijų, nekapituluos prieš protestuotojus ir nepadarys žingsnio, tartum JAV užsienio politiką formuoti priklauso gatvės triukšmautojams, o ne prezidentui.

Reikia sutikti su NYT. komentatoriumi J. Reston, kuris pripažino, kad prezidentas Nixonas per 9 valdymo mėnesius vis pabrėždavęs kompromisą, santūrumą, tautos vieningumą reikalą. Tačiau lapkričio 3 d. kalboje kreipdamasis į Vietnamo karo kritikus, jau nubrėžė aiškia ribą. Nors prezidentas kalboje nepavadinė, kaip viceprezidentas Agnew spalio 30 d. Harrisburge karo kritikus palaikė komunistais, spekuliuojančiais politikais, bet jis davė suprasti, kad jo minčiai pritaria ir jos laikysis. "Būkime vieningi taikos siekdami. Būkime vieningi prieš pralaimėjimą. Turime suprasti, kad š. Vietnamas negali nugalėti ar pažeminti JAV. Tai gali įvykdyti patys amerikiečiai".

Svėksna ir jos gimnazija

ALICIJA RUGYTĖ

1944 metais rugpiūčio mėnesį Kaunas ir Vilnius buvo jau bolševikų okupuoti. Svėksnos gimnazijos rūmai buvo užimti vokiečių liginės, perkeltos iš Vende Latvijoje. Kilo klausimas rugpiūčio vidury, ar atidaryti Svėksnos gimnaziją, ar pradėti mokslo metus, nes, be svėksniškių mokinių, dar prisidėjo ir mokinių, subėgusių iš kitur.

Svėksnos gimnazijos mokytojų taryba nutarė mokslo metus pradėti, remdamasi tuo, kad nedidelis miestelis prie vokiečių sienos, tolimas užfrontis, frontas sustojęs prie Šiaulių, todėl mažas pavojus bombardavimams. Mokytojų ir tėvų entuziazmas buvo didelis, kad dar veiks bent viena lietuviška gimnazija.

Vokiečių valdžia, direktorės prašoma, davė leidimą mokslo pradėti ir atidavė vokiečių pradžios mokyklos namus, kur buvo patalpintos pirmos 4 klasės, o kitoms 7 klasėms buvo gautos patalpos miestelyje. Suauktas visuotinis mokinių tėvų susirinkimas priėmė vienbalsiai pateiktą gimnazijos išlaikymo sąmatą, buvo išrinktas tėvų komitetas tvarkyti ūkiniam reikalui. Gimnazija veikė iki spalio 10 dienos, kada frontas prie Šiaulių buvo pralaužtas ir Svėksna spalio 12 dieną buvo okupuota.

Mano žinios apie Svėksnos gimnaziją tuo nesibaigia, nors ir apleidau gimtąjį kraštą spalio 10 dieną. Šiandien Svėksnos vidurinės mokyklos direktoriumi yra

K. TAUTKUS

Tylinčioji dauguma

Nixonso kalba kėlė didelį dėmesį visame pasaulyje, neišskyrus nė komunistinio, bet prezidentas pirmoje eilėje prašė krašto gyventojų remti jį, jo vyriausybę ir vadovybę. Tie, kurie laukė sensacijų, staigmenų ar "naujų" planų nusivylė. Prezidentas aiškiai, logiškai ir santūriai nurodė vyriausybės pastangas baigti karą, priminė ir sąlygas, kurios privertė JAV siųsti dalinius į P. Vietnamą. Jis aiškiai paminėjo, kad krašto vyriausybė siekia višaiškai ištraukti karines pajėgas iš Vietnamo, neatsižvelgiant į Paryžiaus taikos pasitarimus.

Kad priešas nepasinaudotų savo naudai, prezidentas nenurodė tikslaus atitraukimo laiko, bet pabrėžė, kad tai priklausys nuo priešų veiksmų fronte. Pasakęs, kad jis dar prieš prezidento pareigų perėmimą ir perėmęs dė jį visas pastangas baigti karą garbinga taika, bet jo kreipimasis į S. Sąjungą, S. Vietnamą liko be pasėkų. Net ir jo asmeninį laišką Hanojaus diktatoriui Ho Chi Minh bei kitus veiksmus S. Vietnamo prezidentas ir vyriausybė atmetė. Išvardinęs visas siektas taikos ir karo baigimo pastangas, prez. Nixonas kreipėsi į "tylinčiąją visuomenės daugumą", prašydamas remti jo pastangas taikos kryptimi.

Po kalbos tą patį vakarą prasiždėjo "tylinčios daugumos" re-

akcija-telefonais ir telegramomis pritarimas prezidento taikos krypties ir pastangoms baigti Vietnamo karą teisinga, garbinga ir pastoviai taika. Visame krašte jau organizuojasi įvairiais vardais sąjudžiai prieš įgirusias demonstracijas. Įvairios atsargos karių organizacijos ruošiasi skelbti solidarumo ir pasitikėjimo Nixonui dienas. Tautinės gvardijos vadas gen. W. Vilsonas kreipėsi į pusę milijonų narių, kad jie pradėtų protestuoti prieš karo triukšmautojus. Karių veteranų sąjunga prašo darbo uniją, bažnyčių ir kitų organizacijų skelbimais spaudoje ir kitais būdais reikšti solidarumą vyriausybei ir jos taikos planams. "Amerikos leigijono" pareigūnai ir vadovaujantieji asmenys skelbia, kad jau atėjo laikas ir diena pabusti "tylinčiąjai daugumai" ir pradėti veikti, pranešti "Hanojui apie krašto susiskaldymą". Visi sąjudžiai nusistatę veiksmus pradėti lapkričio 10 dieną.

Kalbos agarsiai krašte

Nixonso kraštui tartas žodis (XI.3) turi atgarsių gyventojų, politikų ir spaudos tarpe. Jo kalba palankiai vertinama ir daugumos užsienio kraštų. Pripažįstama, kad kalboje nebuvo staigmenų, didelių posūkių atskleidimo, nes atgarsiai yra tokie, kurių dauguma tikėjosi. Nixonso krypties rėmėjai jį remia ir toliau. Tie, kurie Nixonso politiką puolė, ją puls ir toliau, kritikos neatsisakys, nevengs gausenų demonstracijų. Prezidento kalbos

EL FATA LAIMĖJO

Libanas padarė nuolaidas, bet Izraelis graso

GEDIMINAS GALVA

Lapkričio 2 d. buvo paskelbtas El Fata vado Yaser Arafato susitarimas su Libano kariuomenės vadu gen. Emile Bustani. Pasitarimų pradžioje dalyvavo Egipto užsienio reikalų ministeris Mahamis Radas ir krašto apsaugos ministeris Mahommed Fawzi. Egipto prezidentas Nasseris darė žygįs nutraukti arabų tarpusavio kovas ir palenkė Libaną įsileisti El Fata organizacijos kovotojus. Kairo pasitarimuose E. Bustani buvo priverstas daryti nuolaidas. Libaną palaužė vidaus politinis sunkmetis. Dalis vadų ir krašto mahometonų dauguma pritarė arabų kovotojų įsileidimui į kraštą kovoti prieš Izraelį.

Kariniai susidūrimai pasienyje ėmė pakenkti krašte ir kėlė nerimą užsienyje. Nasseris pasinaudojo laikina įtampa sukviesti ginčo šalių pasitarimą Libanui palenkti.

Libano nuolaidos

Libanas buvo priverstas įsileisti El Fata organizacijos narius vesti kovai prieš Izraelį. Jo su-

mintims tą patį vakarą ir rytojaus dieną pritarė tūkstančiai "tylinčios daugumos" visuomenės.

Visi kritikai ir Nixonso politikos šalininkai pripažino, kad prezidentas nepasakė "nieko naujo". Atsiliepė pirmaujantis kritikas sen. Fulbrightas ir buv. viceprezidentas Humphrey. Abudu prezidento kalba ir jo "taikos planais" buvo nepatenkinti. Tačiau sen. Fulbrightas vis tik susilaikė, kaip senato užsienio politikos komiteto pirmininkas, pradedti "viešus" Vietnamo politikos apkalbinėjimus. Senato ir atstovų rūmose kalbos atgarsiai sutikti santūriau. Atstovų rūmų 50 demokratų ir 50 respublikonų priėmė rezoliuciją, kuria remia Nixonso taikos krypties planą. Protestuotojų vadai ir moratoriumo koordinatoriai, kaip Sum Brown ir David Hawk, nepatenkinti ir prezidento kalbą pavadino "karo kalba" ir pasižadėjo, kad pakartotinos demonstracijos prieš Vietnamo karą lapkričio 13-15 d. bus gausesnės dalyviais. Bet New Yorko sen. Javits respublikonas "laiminęs spalio 15 d. moratoriumą, atsisakė remti lapkričio 13-15 d. karavalią — Washington, nes jo nuomone demonstracijos gali būti ne taikingos. Nixonso pasakymas, kad "Kraštas" (JAV) negali būti didelis, jei apvilia savo sąjungininkus ir apleidžia savo draugus", esą, galis pakurstyti studentus "radikalus ir jaunomenės ekstremistus" protestus paversti muštiniais laukais su aukomis. Jis tam nepritaria.

Arabų kovotojų organizacija žymiai sustiprėjo. Prieš metus arabų duomenimis arabų kovotojų buvo 27,000. Šių metų rudenį jų skaičius siekia 50,000. Tarkime, kad šis skaičius yra perdėtas, tačiau vargu tikėtina Izraelio teigimui, kad arabų kovotojų Jordanijoje, Sirijoje ir Libane tik 7.500.

El Fata ir kitų arabų kovotojų organizacijų kovotojai gerai paruošiami ir apginkluojami. Yaser Arafato teigimu Palestinos arabų jaunųjų tik dalis tepriimama į kovos organizacijas.

Arabų kovotojų apginklavimas žymiai pagerintas. Jie naudoja ne tik šautuvus, bet ir lengvasias patrankas bei raketas.

verenumas esąs nepažeistas. Organizacijos nariai negali kištis į krašto vidaus su Libano kariuomenės vadovybe.

El Fata organizacijai nelen-gva bus susitarti su Libano karine vadovybe. Libanas iš praeities žino, kad El Fata kovotojų užpuolimui gali būti priežastis iššaukti Izraelio atkričių.

Šiuo susitarimu Libanas turėjo sekti Jordanijos pavyzdžiu, Karalius Huseinas pradžioje teigė, kad El Fata organizacija veikianti be jo žinios ir pritarimo. Jis bandė minėtą organizaciją iš krašto išstumti, bet nepavyko. Šiuo metu karaliaus lemtį apsprendžia El Fata, o ne karaliaus organizacijos kariniai veiksmai.

Libanas ir Jordanija yra savitos vios valstybės, bet jų suverenumas apkarpytas.

Izraelio grasinimai

Po susitarimo Izraelis sausumoje arabų apsuptas iš visų pusių. Jis neapgalvotais žygiais, pakartotinais kaimynų puolimais, o ypač prekybinio orinio laivyno sunaikinimu Beirutą pastūmėjo Libaną prieš savo valią pritariti El Fata organizacijos reikalavimams.

Sustarimas Kaire ypač sujau-dino Izraelį. Jeruzalės šaltiniai ėmė ne tik įspėti Libaną, bet jam grasinti. Užpuolikai iš Libano būsią arabų gyventojų. Užimtoje Libano pasienio srityje Izraelio kariai gins kraštą nuo El Fata užpuolimų. Libano užpuolimas būsią žymiai lengvesnis, nes netrukdančios jokios gamtinės kliūtys žygiui atlikti.

Lapkričio 4 d. Izraelio vyriausybė išėjo Libaną, kad ryšium su arabų kovotojų užpuolimais būsią daromi kariniai atkričiai. Viešame pareiškime nurodoma, kad Izraelis negalėsįs pakęsti jo šiaurinės srities užpuodinėjimu, kurie numatyti Kairo susitarime.

El Fata organizacijos pajėga

Arabų kovotojų organizacija žymiai sustiprėjo. Prieš metus arabų duomenimis arabų kovotojų buvo 27,000. Šių metų rudenį jų skaičius siekia 50,000. Tarkime, kad šis skaičius yra perdėtas, tačiau vargu tikėtina Izraelio teigimui, kad arabų kovotojų Jordanijoje, Sirijoje ir Libane tik 7.500.

El Fata ir kitų arabų kovotojų organizacijų kovotojai gerai paruošiami ir apginkluojami. Yaser Arafato teigimu Palestinos arabų jaunųjų tik dalis tepriimama į kovos organizacijas.

Arabų kovotojų apginklavimas žymiai pagerintas. Jie naudoja ne tik šautuvus, bet ir lengvasias patrankas bei raketas.

(Nukelta į 4 pusl.)

Cerniauskas, kurio žmona anais laikais buvo 5, 6, 7 kl. mokinė, o dabar mokytoja Iliara Rimkutė-Cerniauskienė.

1944 m. spalio 12 dieną, kai bolševikai okupavo Svėksną iš 403 mokinių liko 323 mokiniai vienuolikoje klasių. Tas skaičius mokinių su mažais svyravimais išsilaikė iki 1950 metų, kada buvo padaryta mokyklų reforma ir prie gimnazijos buvo priskirti aukštesni pradžios mokyklos skyriai. Tada, 1950-51 mokslo metais, mokinių skaičius pakilo iki 686. Tas skaičius su mažais svyravimais išsilaikė iki dabar ir 1968-69 mokslo metais mokykloje mokėsi 642 mokiniai.

Svėksnos gimnazija išleido iki 1944 metų 231 abiturientą, o nuo 1945 metų iki 1968 metų 681 abiturientą — iš viso 912 abiturientų. Didžiausia laida — abiturientų 1968 metais — 52 abiturientai.

Klasių skaičius gimnazijoje nuo 1943 metų iki 1949 metų buvo 11. Nuo mokyklų reformos pakilo iki 22, o 1969 metais iki 23 klasių. Mokytojų tuo pačiu laiku iš 22 pakilo iki 34. 1959 metais atidarytas mokiniams internatas-bendrabutis buvusioje klebonijoje.

Svėksnos gimnazijoje nebesutilpo toks skaičius klasių ir šiuo metu gimnazija veikia trijuose pastatuose. Dėstomi tie patys dalykai, kaip ir Lietuvos nepriklausomybės laikais, be tikybės, pridėdant astronomiją, braižybą, išsvetimų kalbą — anglų kalbą. Organizacijoje dalyvauja visi gimnazijos mokiniai: spaliukai, pionieriai, komjaunuoliai... Mokinių būreliai veikia kaip ir nepriklausomybės laikais. Mokykloje veikia trys chorai.

Svėksnos gimnazijos direktoriai yra buvę šie asmenys: kun. Antanas Šarka (1919 IX — 1922. III. 12 d.), Stasys Rakauskis (1922. III — 1927. VIII), Petras Sū-

džius (1927. IX — 1931. VIII), Pranas Samulionis (1931. IX — 1939. VIII), Stasys Rudys (1939. IX — 1940. VIII), Jonas Dargis (1940. IX — 1942. VIII), Alicija Rugytė (1942. IX — 1944. X. 10), Jonas Kriaučiūnas (1944. X. — 1945. VIII), Pranas Gailiūnas (1945. IX. — 1949. III), Petras Butrimas (1949. IV — 1954. VIII), Albinas Strungys (1954. IX — 1964. VIII) ir Alfonsas Cerniauskas (1964. IX. 19).

Svėksnos gimnazija į šį tolimą Žemaičių kampelį yra įnešusi nemažą indėlį. Nedidelis miestelis, maža pramogų — visi gimnazijos ruošiami parengimai visuomenės su džiaugsmu sutinkami. Ypatinai iškilmingai švenčiamos abiturientų išleistuvės. Džiaugiasi abiturientai, jų tėvai, visuomenė ir mokytojai.

Ne tik nepriklausomybės laikais, bet ir dabar lapkričio 2 visa gimnazija eina į kapines su vainikais, kuriuos padeda ant kapų buvusio direktoriaus kun. Antano Šarkos, Dominiko Endzelio, daktaro Juozapo Rugio, o mirus Chicagoje buvusiam keturis metus Svėksnos gimnazijos mokytojui a. a. inž. Jonui Rugiui ant jo tėvo kapo jo vardu, dalyvaujant visai gimnazijai, buvo padėtas vainikas.

Žemaičių vyskupas Palūlionis ir Cirtautas, kuris buvo kilęs iš gretimų Aisėnų, atvažiuodavo vasaroti į Svėksną pas Aleksandrą Platerį. Rusų general-bubernatorius Sviatopolk-Mirskis, ministeris pirm. Stolypiņas viešėdavo Svėksnoje pas Platerius ir pas prel. Maciejauską dar prieš pirmą pasaulinį karą. Lietuvos prezidentas Antanas Smetona su žmona dalyvavo 1928 metų Svėksnos gimnazijos pašventinimo iškilmėse. Klaidėdos krašto gubernatorių kiekvienų iškilmių proga lankydavo Svėksną.

(Bus daugiau)

ALYTAUS GIMNAZIJA - DŽUKIJOS ŠVIETIMO ŽIDINYS

Minint jos įsteigimo 50-metį

DR. JULIUS VIDZGIRIS

Mokyklos sukaktis visuomet yra reikšmingas visuomeninis įvykis jau vien dėl to, kad tai yra vienos didelės šeimos šventė.

Didelę šeimą iš tikrųjų sudaro toji daugybė įvairaus amžiaus, padėties ir likimo asmenų, kurie bent pakilioje šventės nuotainioje pasijunta artimi vieni kitiems, sujungti bendro ryšio su mokykla, kurią jie laiko sava. Ji yra sava tiems, kurie šiandien joje dirba ir mokosi, ir visiems kitiems, bet kada praeityje vienaip ar kitaip su ja susijusiems, nepaisant, kur jie dabar bebūtų ar ką beveiktų.

Ne tik mokytojai, tarnautojai ir mokiniai, bet ir jų tėvai bei artimieji, net visi tos pačios apylinkės ar krašto gyventojai turi lygią teisę savąją mokyklą laikyti didžiulės šeimos židiniu, vertu jų pagarbos ir meilės jausmų.

Visa tai galioja Alytaus gimnazijai, kuriai ši rudenį sukako 50 metų nuo jos įsteigimo.

Išties eilę metų ji buvo vienintelė vidurinio mokslo įstaiga stambiausiam Džukijos mieste ir visoje Alytaus apskrityje, kurioje gyveno arti pusantro šimto tūkstančių gyventojų su pačiu didžiausiu vidutiniu natūraliniu prieaugliu nepriklausomoje Lietuvoje.

Norint pilnai suprasti Alytaus gimnazijos vaidmenį, reikia jį vertinti tautinės kultūros istorijos perspektyvoje.

Okupacijos ir nutautinimo padaryta žala

Penkiasdešimtmetis, kaip toks, yra labai kukli sukaktis, jeigu ją palyginsime su Europos švietimo tradicija, kuri siekia viduramžius. Ir pačioje Lietuvoje pirmosios mokyklos atsirado tuojau po to, kai krikščionybės šviesa pasiekė kraštą. Deja, lietuviškojo švietimo tęstinumą nutraukė dvi nelaimingos istorinės priežastys.

Viena jų buvo kultūrinio nutautinimo priežastis: senosios Lietuvos aukštuomenės tesirūpino vien didžiosios valstybės reikalais, nebrangino savo gimtosios kalbos, ją paliko paniekintajai liaudžiai ir mokyklas pavertė svetimos kultūros židiniais.

Kita priežastis, dėl kurios nutruko mūsų švietimo tradicija, buvo politinė nalisė, tiksliau tariant, carinės Rusijos okupacija ir jos nuožmiai vykdoma rusinimo politika. Ypač skaudžiai iš pamatų buvo sukrėstas ir užslopintas Lietuvos švietimas, uždarius Vilniaus u-

niversitetą, vieną pažangiausių to meto Europos švietimo centrų.

Nauja, grynai lietuviška švietimo sistema pradėjo vystytis tik šio amžiaus pradžioje, griežtai pasikeitus istoriniams reikams. Tautinis atgimimas sugrąžino lietuvių kalbai jai priklausantią vietą visuomenėje, o valstybinės nepriklausomybės sąjūdis ryžtingai kūrė reikalingas sąlygas kultūriniam atgimimui tautos idealui siekti.

Tai nebuvo joks atsitiktinumas, bet istoriškai dėsningas reiškinys, kad tautiškai atgimusios Lietuvos švietimo sistema visu ūgiu ėmė stiebtis tik tada, kai buvo atstatyta nepriklausoma valstybė.

Lidminis pasikeitimas

Alytaus gimnazija, pradėjusi savo darbą 1919 m. rugsėjo 1 d., buvo viena pirmųjų naujųsių laikų tipo Lietuvos vidurinės mokykla. Ir ta prasme ji buvo tiesioginė išdava bei liudininkė tos likiminės kaitos, kuri įvyko tautos kultūrinėje ir politinėje būtyje.

Praeityje kiek didesnį vaidmenį pietinės Lietuvos švietime turėjo Merkinė, kurioje savo mokyklas turėjo jėzuitai ir domininkonai. Alytus neturėjo jokios švietimo tradicijos. Iš caro laikų jis paveldėjo tik dvi pradinės mokyklas — po vieną abiejose Nemuno vingio pusėse.

Nedidelis tai buvo miestelis. Nors miesto teisės buvo gaves dar XVI-me šimtetyje, bet vėliau, karų ir marų nusiaubtas, sunyko ir nebeatsigavo. Jis pradėjo augti tik paskutiniajame XIX-o šimto dešimtyje, kai caro valdžia Alytų paverė trečiosios eilės tvirtove. Nutiesus plentus į Kalvariją, Seinus, Daugus, o ypač geležinkelio liniją Varėna - Alytus - Suvalkai - Gardinas, susidarė stambus susisiekimo mazgas, patogios sąlygos prekybai.

Visa tai išėjo daugiau į naudą kairėje Nemuno pusėje esančiam Alytui II-jam, kuris greitai išsiplėtė ir gerokai pralenkė ligi tol vyravusį Alytų I-jį Vilniaus pusėje.

Didžiojo karo metu miestas per daug nenukentėjo, bet neteko didelės dalies gyventojų. Tiesniam jo augimui smarkiai pakenkė Vilniaus krašto okupacija, kuri sukludė Alytui išvystyti natūralaus tarpininko vaidmenį tarp Kauno ir Vilniaus iš vienos pusės ir Suvalkų bei Gardino — iš kitos. Akla demarkacijos linija dviejose vietose perkirto geležinkelio liniją ir padarė ją nereikšminga. Ta-

Alytaus gimnazijos sukakčiai paminėti komitetas. Iš kairės į deš. (sėdi) — kun. dr. Ignas Urbonas, Irena Kairytė, Elena Juknevičienė ir kun. J. Borevičius; (stovi) — dr. Gediminas Balukas, dail. Antanas Petrikonis, inž. Aleksas Jankūnas, Stasys Grigaravičius, dail. Jurgis Daugvila, Kazys Jonaitis ir Julius Karsas.

čiau Alytus tapo apskrities administraciniu centru. 1923 m. visuotinio gyventojų surašymo metu jame jau gyveno daugiau kaip 6 tūkst. žmonių, o nepriklausomojo laikotarpio pabaigo jie pasiekė 10 tūkst.

Alytaus švietimo įstaigos

Alytui tapus stambiausiu Džukijos miestu, jame susispietė ir švietimo įstaigos. Tais pačiais 1919 metais, kai Alytaus gimnazija pradėjo savo pirmuosius žingsnius, įsisteigė ir žydų progimnazija, kuri gyvavo iki 1940 m. Ją uždarė bolševikai. 1927 m. čia buvo įsteigta Aukštesnioji miškininkystės mokykla, kuri 1939 m. buvo iškelta į Vilnių. 1929 m. buvo atidaryta Žemės ūkio mokykla. Nuo 1938 m. veiklia vidurinė amatų mokykla. 1941 m. gale įsteigta Alytaus mokytojų seminarija.

Prieš penkiasdešimtmetį buvo kultūrinė dykuma. Gimnazijos švietėjiška veikla pažadino ją iš amžių snūdulių, atidengė joje ir išlaisvino ilgai slopiną bėgale žūkų krašto energiją šviesti.

Mokiniai ir mokytojai

Straipsnio rėmuose neįmanoma išsamiau nušviesti tai, ką Alytaus gimnazija iki šiol davė džiūkų kraštui ir visai Lietuvai. Tai padarys istorikai. Tebūna man leista auksinio jubilėjaus proga suminėti kai kurių buvusiųjų mokytojų ir mokinių pavardes. Tai nepilnas ir netobulas sąrašas, bet ir toks gali būti naudingas Alytaus gimnazijos vaidmeniui išryškinti.

Alytuje tebegyvena pedagogas Kazys Klimavičius, pirmasis keturklasės vedėjas, jai vadovavęs 1919 - 23 m. Kitas steigėjas — pedagogas Adomas Balukas, Arn. Grušnys, Danielius Degesys, J. Mikėlonis, K. Milius, J. Makštutis ir kt. Meno pasaulyje tarptautinio garso pasiekė Paryžiuje gyvenantis tapytojas V. Kasiulis, dail. A. Petrikonis, J. Daugvila, L. Zidonytė.

Rašytojų ir publicistų eiles papildė šie buv. Alytaus gimnazijos mokiniai: O. B. Audronė, D. Aukselytė, B. Bazevičius, J.

-41 m. gimnazijai. Čia dirbo tiek mokinių, tiek visuomenės labai gerbiami už jų didelį humanizmą mokytojai gamtininkai — Kairys ir Narijauskas. Mokytojavu čia Karolis Dineika, pasižymėjęs fizinės kultūros ugdytojas Lietuvoje.

Visas miestas pažino spalvingą bohemiškai nusiteikusių keramikų dailininko ir mokytojo Vytauto Brazdžiaus asmenybę. 1929 m. jis įsteigė Alytaus kraštotyros muziejų, kuriuo paskiau daug rūpinosi insp. Jonas Miškinis.

Mokyt. J. Žekevičius skatino mokinius domėtis tautosaka ir išleido jų surinktas džiūkų poringas.

Gimnazijoje dirbo muzikai Stasys Navickas ir Juozas Neimontas, abu kompozitoriai.

Iš mokytojų rašytojų minėtini: Kazys Bradūnas, Br. Buivydaitė-Mičulienė, Stp. Povilavičius - Vykintas, J. Žekevičius, teatro istorikas doc. V. Maknys - Maknickas, religinių raštų autorius kun. Pius Kirvelaitis. Taip pat iki bolševikų arešto — gen. T. Daukantas.

Daugelis buvusių Alytaus gimnazijos mokinių pasiekė aukštąjį mokslą ir sėkmingai reiškiasi įvairiose gyvenimo srityse. Juos visus dar sunkiau suminėti.

Iš dvasininko pašaukimą pasirinkusiųjų minėtini: kun. J. Borevičius, kun. V. Delinikaitis, Kolumbijos univ. prof. kun. dr. Vyt. Mankeliūnas, kun. dr. Ig. Urbonas, prel. dr. L. Tulaba, popiežiškosios lietuvių šv. Kazimiero kolegijos Romoje ilgametis rektorius, ir prel. Jonas Buikis.

Mediko keliu pasuko fiziologas B. Padegimas, medicinos daktarai Ged. Balukas, Ant. Dulskas, Arn. Grušnys, Danielius Degesys, J. Mikėlonis, K. Milius, J. Makštutis ir kt.

Meno pasaulyje tarptautinio garso pasiekė Paryžiuje gyvenantis tapytojas V. Kasiulis, dail. A. Petrikonis, J. Daugvila, L. Zidonytė.

Rašytojų ir publicistų eiles papildė šie buv. Alytaus gimnazijos mokiniai: O. B. Audronė, D. Aukselytė, B. Bazevičius, J.

Butėnas, Pr. Daugininkaitis, A. Grazevičius - Gražiūnas, A. Jonynas, A. Maldonis, C. Surdoka, Ig. Urbonas, V. Volertas.

Kovose už laisvę

Atskirai reikėtų paminėti gimnazijos indėlį kovose už Lietuvos laisvę bei ryšius su rezistencija. Deja, čia ir medžiaga dar nesurinkta, ir tai, kas jau žinoma, ne laikas skelbti. Sovietų - vokiečių karo pradžioje aukščiausią auką atidavė mokytojas ats. leit. Benj. Meškėlis ir 1941 m. laidos abiturientas Ražaitis, pokario metais — mokytojas lituanistas Ig. Griškevičius ir buvęs mokinių Alb. Perminas, pulk. "Kazimieračio" - Vitkaus adjutantas, pasižymėjęs pietų Lietuvos partizanų vadas. Prieš karą Alytuje dirbusi mokytoja Br. Stosiūnienė pokario metais priklausė LLA "Žemaičių" apygardos štabo vadovybei. Daugelio vardai paaiškės tik tada, kai bus parašyta ir paskelbta "Dainavos" apygardos "Džiūkų", "Geležinio Vilko", "Merkio" ir "Šarūno" rinktinių istorija.

Ir su lietuviškuoju gyvenimu išeivijoje Alytaus gimnaziją sieja tamprios gijos. PLB priekyje šiandien stovi buv. direktorius St. Barzdukas. Bendruomeninėje veikloje veikliai reiškiasi E. Juknevičienė, A. Vakselis; mokiniai: Lietuvių fondo vienas iniciatorių dr. G. Balukas, kun. J. Borevičius, SJ, Vliko tarybos narys dr. A. Skėrys, kun. dr. Ig. Urbonas, inž. V. Volertas.

Vasario 16-sios gimnazijoje šiuo metu dirba trys buvę Alytaus gimnazijos mokytojai: direktorius V. Natkevičius, matematikas S. Antanaitis ir S. Povilavičius - Vykintas. Kol sunki liga sukaustė, čia dirbo ir kapelionas kun. dr. J. Navickas.

Čia pateiktas pavardžių sąrašas, be abejo, labai spragotas, bet jo pakanka įrodymui, kad Alytaus gimnazija, sutelkusi ir išugdžiusi savo židinyje tokias kūrybiškas asmenybes, atliko reikšmingą kultūrinį vaidmenį.

ANT VILNELĖS TILTO

PAULIUS JURKUS

26 legendos apie Vilnių, tą svaionių miestą, kuriame mėnesinės naktį atgyja visa jo praeitis su karaliais, kunigaikščiais, hetmonais ir paprastais žmonėmis — dailininkais bei elgetomis.

Savo vaizdinga, gyva kalba, lengvu, malonių stiliumi ir širdies stygas virpinančiomis legendomis, knyga palieka gilų ir malonų įspūdį. Tinka seniems ir jauniems. Išleido Lietuviškos Knygos klubas.

Gaunama "Drauge." Kaina \$2.50.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

DELEGATŲ RINKIMAI Į ILLINOIS KONSTITUCIJOS KONVENCIJĄ

ADV. CHARLES P. KAL

Yra reikalinga pertaisyti Illinois konstituciją ir pataikyti prie 20 šimtmečio. Illinois konstitucija maždaug remiasi ir pritaikyta prie JAV konstitucijos. Dabartinė Illinois pertaisyta konstitucija buvo priimta 1870 m. gegužės 13 d. Originali Illinois konstitucija buvo priimta 18.8 m. rugpjūčio 26 d. ir pertaisyta konstitucija 1848 m. balandžio 1 d. Tai yra arti 152 metų nuo pirmosios Illinois konstitucijos, kuri buvo paruošta, pasirašyta ir patvirtinta 82 delegatų. Ties konstitucijos rengėjai buvo tu laikų žinovai ir praktikai politikai.

Per tą eilę metų Illinois konstitucija veikė atsakingą Illinois gyventojams. Jos rengėjai matė, kad ateltyje išaugo dideli didmiesčiai, todėl suvaržė didelių miestų valdininkus, kad neišnaudotų Illinois gyventojų Vienas pavyzdys. Suvaržymai tvarkant valstybės taksus, pardavimo taksus, asmeninės nuosavybės ir nuosavybės pardavimo taksus. Miestai neturi teisės pakelti takų bei valstijos legislatūros užtvirtinimo. Viena iš svarbiausių konstitucijos garantijų yra, kad valstijos išdalininkas ir visi miestų išdalininkai bei policijų vadai yra renkami viename terminui — metams ir jie nernkami kitą terminą.

Delegatų į Illinois konstitucijos konvenciją rinkimai įvyks lapkričio 18 d. visoje Illinois valstijoje. Renkama maždaug po du delegatus kiekvieno senatoriaus distrikto. Šių delegatų rinkimo šūkis, kad jie turi būti nepartiniai. Bet mes turime dvi galingas partijas — respublikonų ir demokratų. Ir abi partijos vienaip kalba, o kitaip veikia. Todėl didžiama šių delegatų gali būti išrinkti vienos ar antros partijos ir jų tikslas, kad konstitucija leistų jiems vadinamą "home rule". Tai būtų naudinga didesniems miestams, bet būtų pragaistinga Illinois piliečiams. Bus išrinkti ir keli nepartiniai delegatai, bet jų bus mažuma. Ta mažuma neturės pakankamai politinės jėgos, kad konstitucija būtų pritaikyta vi-

suomenei, o ne vienai ar antrai politinei partijai.

Mums visiems yra svarbiau pataisyti ir priimti Illinois konstituciją mūsų ir mūsų vaikų gerovei, kad konstitucijos priimti principai būtų pritaikyti lygiai ir teisingai, o ne politinėms ar organizacinėms grupėms.

Didžiulės partijos "nepartinio" žodį labai laisvai vartoja. Remdamiesi tuo žodžiu, turėtų balsuoti už tokius kandidatus, kurie yra tikrai nepriklausomi nei vienai partijai. Šis konstitucijos pataisymas yra svarbiausias iš visų, nes politinė, ekonominė ir kultūrinė pažanga yra kitokia, negu buvo praeityje.

Kiekvienas Illinois pilietis turi atlikti savo politinį uždavinį. Jo balsavimas lapkričio 18 d. arba sustiprins, arba susilpnins Illinois konstituciją. Nebalsavimas sustiprins tik partijų tikslus.

VYSKUPAS UŽĖMĖ SOSTĄ

Buvęs Chicagoje vyskupas augziliaras John May popiežiaus Pauliaus VI paskirtas Mobile, Ala., vyskupu. Jis pradėjo tą vyskupiją valdyti gruodžio 10 d. Jį įvesdins apaštališkas delegatas arkivysk. Luigi Raimondis.

ANNA KARENINA,

L.N. TOLSTOJUS

I ir II tom. — 4.00.
III ir IV tom. — 3.75.

BARABAS,

PAER LAGERKVIST

kaina — 2.25

CEZARIS,

MIRKO JELUSIC

3 tomai kiekvienas po 2.00

NUSIKALTIMAS IR BAUSME

F.M. DOSTOJEVSKIS

I tom. — 3.00
II tom. — 2.50
III tom. — 3.00

VARGDIENIAI,

VICTOR HUGO

I tom. — 3.50
II tom. — 2.00
III tom. — 3.00
IV tom. — 3.50

Ši knygos, kurios niekada nepasista ir nenusibosta, kurios tinka visiems laikams, visoms tautoms, kurios verčiamos į sveitimas kalbas ir renkamos mokykloms ir bibliotekoms kaip to krašto pavyzdinė literatūra. Tos knygos reikalingos kiekvienam namams. Įsigiję jas "Drauge" sau ir savo draugams ar artimiesiems, tikrai būsite patenkinti.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

EL FATA LAIMEJO

(Atkelta iš 3 pusl.)

Arabų finansinė parama

Saudi Arabija teikia didžiausią arabų kovotojų finansinę paramą — 3 mil. dol. per metus Palestinos arabų kovotojų organizacijoms remti. Neseniai Y. Arafas susitarė su Libijos vyriausybe kasmet teikti Palestinos organizacijoms ketvirtį milijono dolerių. Palestinos arabai, dirbę arabų kraštuose, apsidėjo 7 proc. mokesčių kovotojams remti. Kai kuriuose arabų viešbučiuose svečiai turi mokėti 5 proc. mokesčių Palestinos reikalams. Didžioji paramos dalis teikiama iš parduodamos naftos pajamų.

Sovietai tik pastaruoju metu ėmė atvirai girti Palestinos arabus kovotojus. Jie ginklus gauna iš Sovietų ir Čekoslovakijos.

Mažasis Kairo susitarimas gali sukelti naują drumstį ir įtampą Artimuose Rytuose.

Vieno ūkininko Oregone višta pradėjo dėti nenormaliai didelius kiaušinius, ligi 3.5 colių ilgumo. Viduryje matome normalų kiaušinį, iš kraštų — neseniai padėtus.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LIETUVOS KONSULATO 30 METŲ SUKAKTIS

Spalio mėn. 26 d., Ambasadore viešbutyje, Los Angeles, iškilmingais pietumis buvo paminėta Lietuvos Konsulato įsteigimo 30 metų sukaktis. Konsulatas buvo įsteigtas 1939 m. rugpjūčio mėn. 7 d. Jo įsteigimas buvo paves tas dr. Julijui J. Bielskiui, kuris dar ir šandien ta įstaiga rūpinasi. JAV valdžia 1966 m. sausio mėn. 5 d. išdavė atitinkamą pažymėjimą Kons. dr. Bielskiui pripažįstantį jo pakėlimą į Generalinio Konsulato. Taigi Los Angeles lietuviai turėjo progą atžymėti dvi suka ktis: konsulato įsteigimo ir jo stei gėjo 30 metų nenuilstamo darbo pripažinimą. Tad ir nenuostabu, jog gauti sveikinimai šia proga buvo daugiau asmeniško pobū džio, padėka Gen. Kons. dr. Bielskiui už atliktą darbą Lietuvos valstybės tarnyboje. Į suka ktuvinius pietus buvo pakviesti aukš tieji miesto valdžios pareigūnai, konsularinio korpuso nariai, spaudos atstovai ir visa lietuviš ka visuomenė. Dalyvavo Turki jos, Kinijos, Brazilijos, Čilės ir Es tijos diplomatiniai atstovai, mies to burmistro įgaliotinis (Miss Kit ty Curtiz — burmistro įstaigos administracinė koordinuotoja) ir buvęs paskutinis JAV ministras Lietuvai dr. Owen J. C. Norem. Pietūs pradėti invokacija, ku ria perskaitė Šv. Kazimiero para pijos klebonas kun. prel. Jonas Kučingis. Meninėje dalyje solistė H. Swaggart, akomponuojant R. Plummer, padainavo lietuviškai 4 daineles, kurios buvo publikos šiltai priimtos, įspatingai viena, skirta asmeniškai p. p. Bielskiams. Sveikinimai, kurie turėjo pridė tus vertimus ir anglų kalba, buvo perskaityti, o visi kiti — tik su minėti sveikinusių organizacijų ir jų primininkų vardai. Tarp sveikintųjų žodžių buvo miesto burmistro įgaliotinė, kuri įteikė dr. Bielskiui miesto vardu dovanėlę, A. Devenienė — kalbėjusi ALTos ir Santa Monica klubo vardu, inž. V. Vidugiris — ALIAS Los Angeles Skyriaus vardu, ir O. Zadvydas — Juozo Daumanto šaulių kuopos vardu, įteikdamas Lietuvos šaulių s-gos tremtyje apdovanojimo pažymėjimą ir šaulių žvaigždės ordiną. Iš toliau gautų sveikinimų buvo paminėti vyskupo V. Brizgio, kons. Šimu čio iš New York, kons. Zmuidzino iš Toronto, Kanados, ir Was hington pasiuntinybės charge d'affairs p. J. Kajeko.

Programa baigta gen. kons. dr. J. Bielskio trumpa ir gražia kalba.

Pareiškęs padėką visiems susirin kusiems už dalyvavimą šiuose pie tuose ir prisijutus sveikinimus, dr. Bielskis trumpai prisiminė tas pirmąsias sunkias dienas Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, kada komunistai reikalavo perduoti į staigą — konsulatą ir archyvus artimiausią Sovietų įstaigai. Dr. Bielskio pasipiktinimas ir visiškas dėmesio nekreipimas į šiuos rei kalavimus susirinkusiųjų buvo karštais plovimais priimtas. Šios suka kties minėjimas taip pat yra ir proga padėkoti JAV ir kitoms mums draugingoms tautoms, už jų griežtą atsiliepimą, smerkiantį Sovietų įsiveržimą ir okupavimą Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių, ir leidimą mūsų konsu latams ir toliau veikti. Tokie mi nėjimai ir šventės turėtų daugiau stiprinti mūsų norą ir nusistatymą testti tą kovą dėl žmogaus ir tautų laisvės. Pavergtų žmonių ir tautų išitikinimas yra, jog tik gra žinimas žmogaus teisių ir laisvas tautų apsisprendimas yra vienini teli būdai atsiekti tikros taikos at statymui. Programa baigta Ame rikos ir Lietuvos himnais, gie dant solistui R. Dabšui ir piani nu akomponuojant komp. Br. Budriūnui, pritariant visiems dalyviams.

Minėjimas buvo rengtas ALTos Los Angeles skyriaus, bendradar biaujanč Gen. kons. dr. Bielskiui. Pietų metu programa pra vedė ALT'o skyriaus pirm. inž. V. Čekanauskas. Apie šį minėji mą buvo pranešta visai didžiajai Los Angeles spaudai, didesnių a pylinkių laikraščiams, žinių a gentūroms ir televizijai.

Gen. konsulas dr. J. Bielskis Lietuvos konsulato sukaktis Los Angeles buvo paminėta spalio 26 d. Plačiau apie tai "Drauge", lapkričio 5 d. Nuotr. J. Kanto

Amerikos įvairių tautybių grupių direktoriai. Iš kairės — Virginia T. Ruddy, Vera A. Bowhan, tautybių direktorius Laszio Pasztor ir respublikonų pirmininkas Rogers Morton.

BOSTONO ŽINIOS

LOUISE DAY HICKS

L.D. Hicks pagarsėjo ne tik Bostone, bet visoje Amerikoje. Tai labai išsilavinusi moteris. Pirmiausia ji baigė humanitari nius, o vėliau teisės mokslus. Ta čiau pagarsėjo būdama Bostono mokyklų komiteto pirmininke. Ten ji pasisakė ir kovojo prieš vežiojamą vaikų iš vieno raju no į kito rajono mokyklas. Tas ją ir išgarsino. Ji gavo daug gra šinimų — net mirtimi, bet atsisa kė policijos apsaugos, o nusipir ko revolverį. Kandidatavo į Bos tono merus, ir rinkimus pralai mėjo tik keliais šimtais balsų. Šiais metais L.D. Hicks kandi datavo į miesto tarybą (City Council). Čia ji gavo 76,117 bal sų. Per praėjusius rinkimus meras

nalas paliečia ir kai kuriuos Los Angeles lietuvių gyvenimo i vykius.

LIETUVIŠKA KŪRYBA AMERIKIEČIAMS

Minėdamas 10 metų gyvavi mo sukaktį, Californijos valstybi nės kolegija Fullertone turėjo per visą savaitę išdėstyti visą vartinę idomųjų įvykių, k. t., paskaitų, pa rodų, mokslo atsiekimų ir moky mo priemonių demonstravimų, koncertų, dramos spektaklių ir kt. Lapkričio 2 (sekmadienį) tu įvykių eilėje savo kūryba skaitė tos kolegijos palyginamosios lita ratūros profesorė, poetė dr. Elena Tumienė.

Auditorijoje esantiems lietu viams buvo miela, kad progra mos vedėjas dr. E. Tumienė pri statė kaip "lietuvių poetė", o ji pati trumpoje introdukcijoje pri minė, kad skaitomi eilėraščiai versti iš lietuvių kalbos. Taip pat labai miela, kad iš visų vakaro dalyvių mūsų poetė susilaukė iš auditorijos gausiausiai katučių.

ARIMANTAS ARBAS TELEVIZIJOJE

Pirmametis studentas Arima ntas Arbas lapkričio 19 d. 2:30 val. p. p. pasirodys 5 kanalo proma ginėje programoje "Dating Game". Arimantas yra architek to Edmundo ir rašytojos Alės Ar bū sūnus.

J. K.

Los Angeles, spalio 19 d., Šv. Kazimiero parapijos bazare stovi iš kai rės: V. Jasiliūnionis, O. Jasiliūnienė, A. Jasiliūnionytė ir parapijos klebo nas prelatas J. Kučingis. Aldona Jasiliūnionytė š. m. spalio 5 d. atvyko iš Lietuvos į Los Angeles savo tėvų aplankyti. Nuotr. L. Briedžio

VEL POLITINIŲ STUDIJŲ SAVAITGALIS

Šių metų pradžioje Lietuvių Fronto bičiulių Los Angeles sam būris buvo suorganizavęs poli tinių studijų savaitgalį, kuris susilaukė daug dėmesio ir ko mentarų ne tik Californijos, bet ir visos Amerikos lietuvių spau doje ir visuomenėje. Panašus savaitgalis organizuojamas 19 70 m. sausio 31 ir vasario 1 sa vaiťgalyje tame pačiame Stat ler Hilton viešbutyje, kaip ir praėjusiais metais.

Praėjusį kartą paskaitininkai ir temų referantai žvelgė į mūsų pačių visuomenę, lietuviškas or ganizacijas ir laisvinimo veiksnius, nagrinėdami mūsųose glū dinčių kovos už laisvę potencialą; artėjančiose studijose planuoja ma labiau koncentruotai pažiūrėti į platesnį pasaulį (Jungtinės Tautos, pasaulio politikos kon junktūrinius svyravimus ir i pa čią Rusiją) ir panagrinėti, kokios galimybės gali susidaryti lietuvių tautos išsilaisvinimui ir kokios taktikos turėtų imtis mūsų laisvi nimo institucijos.

Jaunesniosios ir vidurinės kar tos rolei laisvinimo kovoje ap sprestai planuojamas šios kartos dalyvių simpoziumas.

Numatoma, kad politinių stu dijų savaitgalyje dalyvaus prof. dr. Vytautas Vardys ir dr. Vytau tas Vygantas.

Plečiant organizacinę bazę, i

LAIŠKAI "DRAUGUI"

STUDENTAI IR MOKSLEIVIAI NEPRALEISKITE PROGOS

Dažnai girdime nusiskundimų iš dabar studijuojančių ir baigusių aukštuosius mokslus, kad lais vos Lietuvos universitetų profesoriai, mokytojai esą kitos galvosė nos, taip pat ir vyresnės kartos atstovai. Reikalaujate savos ge neracijos intelektualų.

Stai jūsų reikalavimams atviros durys. Tik nepraleiskite progos! Padėkos savaitgalį, lapkričio 26-30 dienomis, Jaunimo centre Chi cagoje, suvažiuoja daugelis jaunų profesorių iš įvairių universitetų moksliniams pranešimams ir dis kusijoms, oficialiai pavadintas — mokslo ir kūrybos simpoziumas. Kadangi Padėkos dienos savait galį studentai grįžta į namus, tad Jums, studentai, gera proga ten dalyvauti, prie diskusijų prisidėti ir savo generacijos profesorius pažinti. Be to, ten aktyviai da

lyvaus ir mūsų veteranai mokli ninkai, kur bus mums visiems proga vienus su kitais palyginti. Po paskaitų ir diskusijų vaka rais bus bendri pietūs ir kitos pramogos, kur lietuvių profesu ra galės ir artimiau užmegsti san tykius su studijuojančiu lietuvių jaunimu. Studijuojančio jauni mo tėvai turėtų jau dabar pasirū pinti visais reikiama bilietais, kad jų jaunimas, grįžęs iš uni versitetų ir gimnazijų, galėtų ak tyviai dalyvauti šiame puikiame lietuvių intelektualų suvažiavi me Chicagoje. Tad, jaunime, iki pasimatymo Jaunimo centre.

Dr. A. Razma

4 MILIJONAI LIGONINEI

Turtuolis W. Clement Stone paaugojo 4 mil. dolerių Illinois Masonic medicinos centrui — ligoninei, 836 Wellington ave. Ligoninė, turinti 620 lovų, praplės pastatą, pristatydama kitą sparną, kuriame bus dar 560 lo vų. Pareigūnai giriasi, kad per nai 96 proc. ligonių buvo ne ma sonai.

DRAUGAS, trečiadienis, 1969 m. lapkričio m. 12 d.

5

AUKOS

Lietuvių Kankinių Koplyčiai Romoje

George Baranauskas . . . \$1,000.00
Kun. Jonas Bakanas . . . \$500.00
Ona Ivinskaitė-Ivins . . . \$100.00
Domininkas Varnas . . . \$100.00
(atminčiai savo sesers Vero nikos bolševikų Petrograde sušaudytos).
Antanina Markuncene . . . \$100.00
(atminčiai sūnų kunigo Ado mo ir Prano)
Emilija (Bitinaitė) M'klaus kienė . . . \$100.00
(atminčiai Juliaus Mikolau sko)
Vaclava ir Jonas Bagdanavi čiai . . . \$100.00
(jamžiniui Lietuvos vardo ir jos kankinių atminimą Lietu viškoje Šv. Petro Bazilikos koplyčioje Romoje, kartu į amžinti ir a. a. sūnų, jūrų ka pitoną Vytautą Bagdanavi čių).

Marija Jokubaitytė . . . \$100.00
(atminčiai tėvelių Antaninos ir Baltramiejaus Jokubaičių ir a. a. brolio Prano Jokuba ičių).

Bruno Jasevičius . . . \$50.00
(atminčiai mirusios motinos Onos).

Romas, Algird Šatas . . . \$50.00
(atminčiai Lietuvos Laisvės kovotojo inž. Bagdono Kont rimo, kurį sovietinė NKVD nužudė Sachalino mirties sto vykloje).

Sofija Bražionienė . . . \$50.00
(atminčiai vyro Igno Bra žionio).

Dr. Ona Mironaitė . . . \$50.00
(atminčiai brolio Vlodo mi rusio Šbire).

Dr. J. Monstavičienė . . . \$50.00
(atminčiai vyro Dionizo Monstavičiaus).

Bronius ir Antanina Pločkiai . . . \$50.00
(Australia)

Vincas Šarka . . . \$50.00
(atminčiai nukankintų Sibiro tremtyje Jadvygios Balčiaus kaitės ir Vigelmo Jankaus kų, Stefanijos Šarkaitės ir Kazimiero Zygelų ir jų vai kų Danutės ir Eimučio Zy gelų).

Robert ir Marie Butkus . . . \$50.00
(atminčiai kun. J. Juode'kos, Domininko, Kazimiero But ky, Mar'e Rose ir William G. Breisacker).

Jonas ir Nem'ra Šumskiai . . . \$50.00
(atminčiai Antano žuvusio partizano, tėvų ir sesers žu vusių Šbire).

Elena ir Povilas Mikšiai . . . \$75.00
seniausiu aukojo \$25.00)

N.N. (per kun. J. Pragulbič ką) . . . \$40.00

KELIAS Į ALTORIAUS GARBĘ

J. VAIŠNORA, MIC

Tai 32 psl. ark. Jurgio Matulai čio beatifikacijos bylos apžvalga, pradedant nuo bylos užvedimo 1953 metais iki šių dienų.

Leidinio autorius yra bylos da bartinis generalinis postuliato rius, gerai žinąs visą jos eigą, ir lengvu planingu žodžiu sugebąs tuo reikalu išsamiai informuoti skaitytoją. Jis atskleidžia daugai mai nežinomų faktų, kuriais tu rėtų visi susidomėti, kad pilnai į vertintų tėvų mariononų pastan gas siekiant Bažnyčios nutarimo pripažinti ark. Jurgį Matulaitį šventuoju.

Leidinėlis lengvai skaitomas, informatyvus ir naudingas kiek vienam lietuviui, kuris didžiuoja si savo tautos nepaprastais žmo nėmis. Jo kaina 50 ct., gaunamas DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Užpola Škipičio dvi įdomios ir kiekvienam naudingos isigyti knygos:

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT . . . \$5.00
atsiminimų knyga, pavaizduojanti sąlygas, kuriose kėlėsi nepriklausoma Lietuva.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA . . . \$7.00
atsiminimų knyga, apimanti 1914-40 metų laikotarpį. Išleista švenčiant 50 m. nuo nepri klausomybės paskelbimo jubiliejų.

Šiuose dviejuose veikaluose rasite išsamų ir gyvą bundan čius ir nepriklausomos Lietuvos aprašymą, kurį autorius pateikia kaip betarpišį tų laikų įvykių liudinišką.

Knygos gaunamos DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

A. Z. Dobšas . . . \$50.00
A. J. ir V. L. Vasaičiai . . . \$25.00
Kun. Vladas Budreckis . . . \$25.00
Kun. John Lukšys . . . \$25.00
Mary Baierovich . . . \$30.00
(atminčiai dukters Nellie ir sūnaus John).

Kun. C. Petrauskas . . . \$p.00
Vladas Gražulis . . . \$11.07
(Australia)

Anicetas Šlapelis . . . \$10.00
P. Zilys . . . \$10.00
Anelė Gerkienė . . . \$10.00
Katrėna Segienė . . . \$5.00

A. V. Sulaikiai . . . \$5.00
Marija Sviklūtė . . . \$5.00
Domas Kaniauskas vieną angl. svara Izabelė Bartaš'us . . . \$50.00
(atminčiai vyro Kazimiero ir jo šeimos).

Grasilda Drevinskienė . . . \$10.00
(per kun. M. Vembrę).

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL COMMITTEE

2701 W. 68th Street

Chicago Ill. 60629

DE PROFUNDIS

Kantata

Muzika Vlodo Jakubėno, žodžiai Bernardo Brazdžionio. Gaidos miš riam chorui su fortepiono ar var gonų pritarimu. Kūrinyje išleistas Stasio Šalkausko 25 metų mirties suka ktiai paminėti. Kaina \$1.00, gaunama DRAUGE. Illinois gyven tojai prašomi pridėti 5 proc. mo kesčiams.

TAUTOS PRAEITIS

Istorijos ir gretimųjų sričių ne periodinis žurnalas, atliekantis dar nepriklausomoje Lietuvoje pra dėtą istorijos tyrinėjimo darbą.

Pirmo tomo išleistas keturios knygos, kurių kiekvienos kai na — \$3.00. Visos keturios kny gos drauge kainuoja \$10.00.

Antro tomo kn. 1 ir kn. 2., kiekviena po 500 dol.; kn. 3 ir kn. 4, surištos į vieną tomą, kainuoja 10.00 dol.

Leidinyje įdomus ir būtinai kiekvienam lietuviui, norinčiam pagrindiniu susipažinti su atsie kimais šioje mokslo srityje. Ver tingai ir naudinga dovana. Pa tartina pradėti rinkti leidinio pirmąsias knygas, kad vėliau ne reikėtų ieškoti trūkstamų knygų norint sudaryti pilną rinkinį.

Tas visas knygas galima gau ti DRAUGE. Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Kiekvienam lietuviui būtinos knygos:

LIETUVIŲ POEZIJOS

ANTOLOGIJA . . . \$7.00

LITUVIŲ BELETRISTIKOS

ANTOLOGIJA I dalis \$6.00

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS

ANTOLOGIJA II dal. \$10.00

Šiuose trijuose Lietuv. Knygos klubo leidiniuose surinkti pa grindiniai, kad ir ne visi, lietu vių beletristai ir poetai, pra dedant Motiejum Valančium bei liaudies nežinomais poetais ir baigiant Kaziu Almenu bei Al girdu Landsbergiu.

Šis gražus, kietais viršeliais knygų rinkinys, apima didžiumą mūsų literatūros kūrėjų ir todėl privalomas kiekvienam lietuviš kai šeimai, kuri didžiuojasi sa vo tautos atsiekimais.

Knygos gaunamos "Drauge". Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mo kesčiams.

Alvudo vaikų teatras užkviestas į Clevelandą su "Kuprotu oželiu." Pirmą išvykstant rengiamasi ketvirtam pastatymui saviems. Motina — Aldona Anikienė ir kaimo muzikantas Eleonora Kivėnaitė. Vaidinimas įvyks Marquette parko parapijos salėje lapkr. 30 d., sekmadienio vakare. Nuotrauka M. Nagio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GINNAZIJOS MINEJIMAS

Alytaus gimnazijos buvęs direktorius ir PLB pirmininkas Stasys Barzdukas, Chicagoje lapkričio 29 d. Alytaus gimnazijos suaktyvinto suvažiavimo akademijoje, skaitys paskaitą: "Alytaus gimnazijos penkiasdešimtmetis". Iš Clevelando, Ohio į suvažiavimą atvyksta ir P. Albina Barzdukienė.

Alytaus gimnazijos iškūrimo suaktyvinto paminėti, iš užsienio ir įvairių JAV valstijų, į Chicago atvyksta, šios mokyklos buvę mokiniai ir mokytojai. Prel. L. Tulaba — Roma, Italija, dr. A. Grušys — Larned, Kansas, J. Stelmokas — Lansdowne, Pa., V. Zenkus — W. Bridgewater, Ma., kun. V. Aleksionis — Selz, N. D., S. Jonaitis — Granville, Ohio, kun. I. Urbonas — Gary, Ind., dr. A. Milius — Flossmoor, Ill., ir V. Kavaliūnas, M. Vitkauskienė, N. Biešienė, iš Clevelando, Ohio. Suvažiavimui rengti komiteto darbą palengvins kiekvienas, kuris užpildys registracijos lapelį laiku gražius nurodytu adresu.

CICERO FILATELISTŲ PARODA

Lapkričio 1—2 dienomis Šv. Antano parapijos salėje buvo paroda. Dvylika Cicero ir viena Melrose Park jaunųjų lietuvių rodė savo pašto ženklų rinkinius. Juos papildė suaugusiųjų: P. Baužys, K. Vabalaitis, J. Kreivėnas ir pirmą kartą jau suaugusiųjų išėjus vertingas filatelistas iš Melrose Park kolonijos — Raimundas Lapas. Jau trečios ateivų kartos Edvardas Mikutis dar nepamiršo protėvių krašto ir čia parodė didelį lietuviškų medalių rinkinį. Pupelių šeimai parodė savo giminaičių, Lietuvoje plačiai žinomo menininko V. Miknevičiaus keramikos darbų rinkinį, o taip pat ir kan. P. Juknevičiaus gintaro kolekciją. D. Remys iš savo rinkinio parodė vokių su šiu dienų žymųjų pasaulio žmonių autografais. Dar pridėjus DP spaudos skyrių ir ketvertą pašto ženklų prekybininkų, turėsimą vaizdą parodos, kurią aplankė keli šimtai lietuvių ir kitatūčių.

Jury komisija (Ignas Sakalas ir Liudas Kairys iš Chicago, Jonas Grigaliūnas iš Clevelando — visi trys plačiai žinomi lietuvių filatelistai) įvertino jaunųjų rinkinius. Didžiąją premiją paskyrė Petriui Kisieliui, kuris pašto ženklais išdėstė Lietuvos istoriją. Kiti Violeta Vabalaitytė, Arūnas Vabalaitis, Rimas Baužys, Milda Vaitkevičiūtė, Felicija Radvilaitė, Aleksas Jankūnas, Vytautas ir Arvydas Vaitkevičiai, Daiva Maršelytė, Irena Katelytė ir Viktoras Radvilas rodė Lietuvos pašto ženklus, o taip pat pašto ženkluose astronautus, erdvę, sportą, susisiekimą, gėles, paukščius, pasakas, žymius žmones ir kt. Visi, filatelijos mene daugiau ar mažiau pažengę, taip pat buvo apdovanoti.

Parodą globojo LB Cicero apylinkės valdyba. Kaip tam tikrą vertingą ir originalų lietuviškojo gyvenimo reiškinį, parodą rėmė lietuvių visuomenė. Čia jaunimas rado vertingą ir prasmingą laisvalaikio užsiėmimą. Cicero pastoriai veikia jaunųjų filatelistų būrelis. K.

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida.
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

RADIO PROGRAMA

—O—
Pasaulyje lietuvių radijo programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos veikla sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. Perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentaras muzika dainos ir Magdūtos pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalus kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas lietuvištas "Draugas".

CONTRACTORS

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo sistemas ir air-conditioning naujus ir senus namus. Stogų rėmus (gutters), vandens šildymo boilerius, Turin ir leidimus dirbti mieste bei užmieste. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
Telefonas VI 7-3447
444 S. Western, Chicago 9, Ill.

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO

Tvoros, Stogeliai, Duryš Langai, Rynai ir Tureklai

Skelbkitės "Drauge".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

GENERAL MOTORS & FORD MECHANIKAI ir "body man" patarsys jūsų automobilį, sutaisykite pinigų. Prisma "insurance" draudimo taisyms darbus. Tel. 847-7060.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

APDRAUDŲ AGENTŲRA
Namų, gyvenbės, automobilio, sveikatos, biznio, Patocios, išmokėjimo, lygosa.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

DAŽYMAS
PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS VALAU KILIMUS IR BALDUS.
J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai. Pardevimas ir taisymas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pke. 2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486
Namų tel. — PR 6-1063

A. ABALL ROOFING CO.
Išleista prieš 49 metus. Dengiamo visų rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kaminius, cianus, metalinius vamzdinius. Dažome ir lauko. Taisome mūrą "tuck pointing". Pilnai apdraudė. Vias darbas garantuotas.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Apskaičiavimai nemokamai. Skambinkite bet kuriuo laiku

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS
2501 W. 69 St. Tel. WA 5-2787
2608 W. 69 St. Tel. WA 5-2787
3333 S. Halsted Tel. 254-3320
Didelis įvairių prekių pasirinkimas. Pirmam užsakymui automobiliams. E. ir V. Zukauskai

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street
Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patvė mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Viliakas.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, Air-conditioners. Pard. ir taisymas.
2649 W. 63rd St., Tel. 434-0421
Vakarais skambinti WA 5-3607
P. Rudenas K. Šimulis

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lėdimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
A. VILIMAS
823 WEST 34th PLACE
Telef. FRontier 6-1882

Remkit tuos biznierių, kurie skelbiais dienraštį "Drauge".

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 6 kambarių butas Brighton Parke.
Skambinkit 927-3281

BUTAI rinktinaiams nuominkams. Best Agency, 2925 W. 63 PR 8-6032
Nelaikit užsiregistruokit dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metų. Savininkai kreipkitės dėl patarimų nemokamai.

REAL ESTATE

Beveik naujas 4 modernių butų mūras — 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie. \$75,000.
Maisto krautuvė — Brighton Parke. 2 po 4 kamb. med. Gazo pečiai šildymas. Garažas 1 butas su baldais, antras tuščias. 42 ir Rockwell. \$13,500.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTŲRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Kiekvienam naudinga

2 butų mūras, 2 auto garažas. Geležinė tvora, platus laisv. Marq. pr. \$20,200.
4 butų mūras, garažas. Viskas kaip nauja. Prie pat Marquette pke. Imokėti \$12,000.
8 kamb. gražus mūras, 1 1/2 vonios, mūro garažas. Tuoj galima užimti. Pamatykit. Imokėkit \$6,000.
5 1/2 kamb. labai tvarkingas namas ir 2 auto garažas, gazo šild. Prie sv. Ritos. Imokėti \$4,000.
3 1/2 butų mūras. Apie \$7,000 pajamų per metus, modernus namas. Marquette pke. Imokėti \$12,000.
6 kamb. mūras, 2 ju auto garažas, 1 1/2 vonios. Arta 71 ir California. Imokėti \$5,000.
2 ju butų mūras — 6 ir 5 kamb. Modernizuota. Marquette pke. \$7,000. Imokėti.
Štai 4 butų puikus mūras Marquette pke. 2 po 6 kamb. ir 2 mažesni butai. Gazo šildymas. 1 auto mūro garažas. \$40,400.

VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. RE 7-7200

Parduodamas 6 butų apartmentinis namas.
1843 W. 54 St.
Skambint 537-5241

PARDAVIMAI
GARBAGE DRUMS
WITH COVERS AND HANDLES
30 and 50 gal. Free delivery
5622 So. Racine, 434-1113

REAL ESTATE

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir liudijami vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai. Pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.
ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

STATOME NAUJUS NAMUS
Atliekame įvairius patalynus
PETRAUSKAS BUILDERS CORP.
General Contractors
585-5285

LEONAS REAL ESTATE
INCOME TAX — NOTARIATAS
IMIGRACIJA
2735 W. 71st Str., Tel. 925-6015

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

Alex REALTY
SALES ■ MORTGAGES ■ MANAGEMENT
Members of M.L.S.
ALEX ŠATAS — REALTOR
Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233
Turime šimtus namų Ciceroje, Berwyne, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE
Persikėlė į naujas patalpas
3009 W. 63rd STREET TEL. 471-0321

VYRAI IR MOTERYS

WAITRESSES

Experienced. Shift Work. Steady. Good Starting Salary.

BUS BOYS

FOR FINE RESTAURANT.
Flaming Torch Restaurant
253 Rand Road
Mt. Prospect, Ill., Tel. 253-3300

NEGESTANTI ŠVIESA

PRANAS GARŠVA

Marijonų vienuolijos 50-ties metų sukakčiai atžymėti išleista marijonų veiklos istorija Amerikoje. Tampiui susijusi su Amerikos lietuvių gyvenimu, ji įdomi kiekvienam, kuris nori atsekti pirmuosius mūsų tautiečių žingsnius šiame krašte.
Tik paskaičius šią knygą sudaro pilnas vaizdas, kokį darbą atliko marijonai įsteigdami čia savo vienuolijos padalinį.
Knygos lengva, sklandi kalba, gyvas stilius ir intriguojančiai pasakojami įvykiai skaitytoją pagausina ir visa istorija atsistoja prieš jo akis ne kaip sausa mokslinė praeities registracija, bet kaip gyvas gyvenimo fragmentas.
Patartina kiekvienam perskaityti. Gaunama "Drauge", kaina \$3.50.
Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčius.

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga

Vidutinio amžiaus MOTERIS

Bendram buhalterijos, raštininkės ir mašinraščio darbiui.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago
TEL. — LA 3-8248

EXPERIENCED PURCHASING CLERK

For large Company. Lite typing & miscellaneous office duties. Good conditions and company benefits.

Call Mr. Tom Lillig — 378-7800

We Have Several Openings For

● **SWBD. RECEPTIONIST**

● **TYPIST**
experienced with statistical typing

● **NCR BOOKKEEPER**

Apply in person
CHASE SUPPLY COMPANY

940 W. 122nd Street
Phone — 785-0500

HELP WANTED — VYRAI

GEN'L FACTORY PLATER OR HELPER. Exper'd in job shop plating. Willing to work overtime. Hospital'n, pd. vacation & holidays.

PRECISION PLATING CO. INC.
Mr. Peters — Tel. JU 3-3333

MAN WANTED FOR Light Assembly Work

SHOULD HAVE MACHINE SHOP EXPERIENCE

Call Mr. Olson 282-8000

SILK SCREENER
EXPERIENCED ONLY
NEED APPLY
STEADY AND DEPENDABLE
Start at \$3.50 per hour
PHONE: 337-4100

MECHANIC
Experienced in truck repair. Union pay and benefits. 1st and 2nd shifts open. Steady work. Call — 225-0418.

Call Mr. Kamminga 378-2050 for appointment.

M A N

For general factory work. Plant located in Clearing Industrial district. 40 hour week. \$2.78 per hour.
PHONE 767-1930

PIRKITE APSAUGOS BONUS

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL OFFICE

NECESSARY QUALIFICATIONS:
Typing General Office experience, shorthand, or willingness to acquire technique preferred. Age open. Satisfactory income, Paid Blue Cross-Blue Shield, Paid Vacation, 5 Day Week, 27 1/2 hours. Small office, air-conditioned, modern electrical office equipment and facilities. Excellent elevated and bus transportation. Central Location.

PHONE OR APPLY TO RUTH O'BRIEN
WRAP-ON COMPANY, INC.

341 W. SUPERIOR ST. PHONE — 822-0450

FULL TIME — DAY AND AFTERNOON SHIFTS

ASSEMBLERS

Apply in person or call personnel Department — 345-9000

AMPHENOL CONNECTOR DIVISION
BINKER-ROMO CORPORATION
"A Good Place To Work"

2801 South 25th Avenue Broadview, Illinois
An Equal Opportunity Employer

D E M E S I O !

Kelionės yra vienas iš gyvenimo malonumų, kuris visus traukia, bet kartais ne visiems prieinamas.

Pigiausias būdas keliauti, yra pasiskaityti kitų žmonių kelionių aprašymus, kurie atidaro skaitytojui plačius pasaulio vartus. Todėl įsigykite šias knygas:

ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS,

Dan Kuraitis, 2.00

DAUG KRASTŲ, DAUG ŽMONIŲ,

Dan Kuraitis, 2.00

ČIA MŪSŲ ŽEMĖ

A. Vilainis, 0.50

ZEMAIČIŲ ŽEMĖJE

A. Vilainis, 1.50

KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Kun. J. A. Pauliukas, 3.00

KELIONĖ PO EUROPA IR ĮSPŪDŽIAI

Kun. Pr. Vaitkaitis, 1.00

KREPŠINIO ISVYKA AUSTRALIJOJ

3.00

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

Argentinijos kariuomenės leitenantas Juan Giraldia išliko sveikas, kai nukrito nuo žirgo jam sugriuvus. Varžybose New Yorke jis pasirodė kaip vienas geriausių žaidėjų.

MŪSŲ KOLONIJOS

New Britain, Conn.

CHORO METINIS VAKARAS

Šv. Andriejaus parapijos choras po trumpų vasaros atostogų vėl susirinko tęsti savo darbą ir kiekvieną penktadienio vakarą renkasi repeticijoms. Mokosi ne tik bažnytinius dalykus ir gieda kiekvieną sekmadienį per 11 val. Mišias. Turi ir didelį dainų repertuarą. Šis choras drauge yra ir vienintelė lietuvių stipriausia meninė organizacija New Britaine, kuria remiamasi visom progom, tautinė švenčių ar parapijos parengimų metu. Choro vedėjas muz. Jonas Beinoris visą savo laiką pašvęcia muzikai, nenuilstamai dirba ilgais valandais ir savo darbštumu išjudina bei įtraukia ir kitus į šį darbą.

Choras jau užsiregistravęs dalyvauti sekančioje dainų šventėje ir po Naujų metų pradedant repetuoti tai šventei skirtą Kan-tatą.

Kiekvienais metais choras surengia pasilinksminimo vakarą su įvairia dainų programa ir šokiais.

Siais metais toks vakaras rengiamas lapkričio 29 d. 8 val. v. Lietuvių svetainėje, 352 Park St. New Britain. Bus įvairi ir linksma dviejų dalių programa. Pirmoji lietuviška dalis pavaizduos Lietuvos subatvakarį. Ant roji — angliška dalis susidės iš valų pynės. Programą išpildys mišrus choras, vyrų oktetas ir moterų sekstetas. Bus vaišės, dovanų paskirstymas ir kitos pramogos. Visi vietiniai ir apylinkių dainos mėgėjai kviečiami atvykti ir pasilinksinti.

Įėjimo auka tik 2 dol. Kvietimai gaunami pas visus choro narius.

PARAPIJOS VAKARIENĖ

Spalio 19 d. klebono kun. A. Edvardo Gradecko iniciatyva buvo surengta parapijos vakarienė. Pats klebonas E. Gradeckas prisidėjo visas šeiminių pareigas. Darbščiosios šeiminių taip pat dirbo nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro. Visas vargas ir darbas buvo apvainikuotas gražiais rezultatais. Salė buvo pripildyta žuorvais, kurių buvo daugiau 400. Atsilankė ir gerbiamas svečias

CHICAGOS ŽINIOS

BRANGIOS PYPKĖS

Tabakininkas Jack Schwartz savo krautuvėje South Dearborn gatvėje, miesto centre, turi parodoje išstatęs septynis pypkes, kurios kainuoja \$10,000.

KAS STATYS GARAZĄ

Apskaičiuota, kad prie McCormick salės pastatytas garazas automobilių pastatymui kas met atnešų \$1,400,000 pelno. Laukiama, kad kas nors investuotų 10 mil. dolerių tokio garazo pastatymui.

SOKO NUO TILTO

Chicagietis Thomas Baker šoko 220 pėdų nuo Golden Gate tilto į mares San Francisco. Štebuklingai jis išliko gyvas. Tai tik penktas atvejis, kad nuo tilto šokęs asmuo nežuvo.

RUOSIASI ŽIEMAI

Morton druskos kompanija parėdė Chicago miesto 90,000 tonų druskos, kuri šią žiemą bus naudojama miesto gatvėse. Už kiekvieną toną sumokėta \$8.25.

POEZIJA TELEFONU

Poezijos mėgėjai dabar gali telefonu išgirsti Allen Ginsburg, John Cage, William Burroughs ir 27 kitų poetų kūrinis. Bell telefonų kompanija siūlo tokį patarnavimą. Reikia skambinti 944-3640.

SPRAUSMINIS NUKRITO EŽERAN

Privatus Mack Truck bendrovės dviejų motorų Learjet sprausminis lėktuvas, skridęs iš Allentown, Pa., nukrito Michigan ežere prie Racine, Wis. Žuvo septyni asmenys.

GENEROLAS MIRĖ

Generolas Robert Wood, dirbęs 40 metų prie Sears Roebuck kompanijos, mirė sulaukęs 90 m. amžiaus. Jis palaidotas per tą šeštadienį Chicagoje.

UŽDARO GOLFO AIKSTES

Cook apskritys miškų rezervatas lapkr. 16 d. uždaro septynias golfo aikštes. Golfo mėgėjams mažai teliko laiko prieš sezoną užbaigą.

PRASO \$250,000 UŽ NUŽUDYTĄ SŪNŲ

Oak Parko gyventoja Florence Edyburn teismo keliu prašo \$250,000 atpildo iš trijų jaunuolių beisbolo lazda primušusių ir nužudžiusių jos sūnų. Jaunuolių teismas dar tebevyksta.

PROFESORIUS PROVINCIOLAS

De Paul universiteto chemijos departamento dekanas kunigas profesorius Robert Schwanne, vienuolis vincentietis, šiomis

dienomis paskirtas tos kongregacijos Ohilės provincijos provinciolu.

KLIERIKU REGISTRACIJA

Jaunuoliai moksleiviai, dabar lanką 8-tą skyrių, ir nori tapti kunigais, galės lapkr. 22 d. registruotis Quigley pradedamose seminarijose. Quigley North yra 103 E. Chestnut st., o Quigley South yra 7740 S. Western ave.

SUVAŽINĖJO 300 SVARŲ BRIEDĮ

Odile Dennis iš Chicago Heights suvažinėjo 300 svarų briedį, kuris pateko po jos automobilio Orr road. Automobilis gerokai

apdaužytas, bet ji liko nesužeista. Spėjama, kad briedis atklydo iš apylinkės miškų.

SLAUGĖ KAPITONĖ IŠTEKĖJO UŽ BEKOJO SERZANTO

JAV-ų kariuomenės kapitonė slaugė Nancy Dunker iš Midlothian priemiesčio ištekojo už bekojo seržanto Albert Nirenstein. Jie susitiko Valley Forge ligoninėje, kur jai teko jį slaugyti.

LEKTUVAI TERSIA ORĄ

Illinois valstijos prokuroras William Scott ruošiasi iškelti bylą prieš 27 lėktuvų linijas aptarnaujančias Chicago. Jis teigia, kad sprausminiai lėktuvai žymiai teršia miesto orą.

Mokyklos Vedėjui

PRANUI RAZMINUI,
gilią užuojautą reiškia ir drauge liūdi mirus jo tėvui Lietuvoje.

Marquette Parko Lituanistinės mokyklos Mokytojų Taryba

A. + A.

PETRUI KEŽINAIČIUI
Lietuvoje mirus, jo sesutes: STASĘ, KAZIMIERĄ, SABINĄ, KLEOPATRĄ su šeimomis ir artimuosius gimines liūdinčius nuoširdžiai užjaučia

Domicelė Kriaučiūnienė
Julius Plaušnailis

Pranešame giminėms ir draugams, kad š. m. lapkričio mėn. 10 dieną Lietuvoje, Kybartuose mirė mūsų mylimas tėvas ir senelis

A. + A. JUOZAS ZUBRICKAS

Paliko nuilūdime Amerikoje: dukterį VIKTORIJĄ DEDINIENĘ su šeima, New Yorke; sūnų VYTA ZUBRICKĄ su šeima, Detroite; Sūnų ZINARDĄ su šeima Lietuvoje, ir kitus gimines.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad mūsų mylima mamytė

A. + A.

ONA ŠATRAITIENĖ
mirė 1969 m. lapkričio mėn. 9 dieną, Vilkavišky, Lietuvoje.

Paliko liūdentys:

sūnus Alb'inas Šatraitis su šeima, duktė Anelė Jurgelaitienė su šeima, Lietuvoje sūnus Vincas Šatraitis ir dukterys Eugenija Dambrauskienė ir Vitalija Drinkienė su šeimomis.

DRAUGO KNYGYNO KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam -kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.
Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.
Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspausdintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglų kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos,
Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Avenue
Kampus 58th Street
Tel. — PRospect 8-9533

GĖLĖS

Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUŽAUSKŲ
Beverly Hills Gėlinyčia
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
Tel. PR 8-0833 — PR 8-0834

REMĖKITE "DRAUGĄ"

DRAUGAS, trečiadienis, 1969 m. lapkričio m. 12 d.

7

P A D Ė K A

Mūsų mylimam ir neužmirtamam vyrui, tėveliui, uošviui ir seneliui,

A. + A. JUSTINUI MARKŪNUI

iškeliavus amžinybėn, jam buvo parodyta didelė pagarba ir meilė o mums pasiliksiems, nuo irdi užuojauta. Dėkojame kun. kleb. P. Fuessel už atlaikymą šv. Mišių, gražų pamokslą, lankymą koplyčioje, palydėjimą į kapus. Dėkojame kun. dr. A. Juškai, ir kun. dr. M. Kirkiliui už asistavimą laike šv. Mišių, lankymą ligoninėje ir koplyčioje, suteiktą paskutinių sakramentų, palydėjimą į kapus ir pareiškus užuojautą spaudoje. Dėkojame kun. dr. A. Juškai už tartus žodžius bažnyčioje. Dėkojame kun. A. Micūnui, MIC. už lankymą koplyčioje ir už šv. Mišių auką. Dėkojame kun. S. Šantarui už lankymą koplyčioje, šv. Mišių auką ir palydėjimą į kapus. Dėkojame kun. dr. F. Gureckui už atlaikymą pamaldų prie kapo ir šv. Mišių auką. Dėkojame kun. P. Patlabei už maldas ir prisistatą užuojautą. Dėkojame kun. Z. Ramanauskui ir kun. dr. A. Baltiniui už užuojautą ir maldas. Dėkojame kun. Sugintui už lankymą koplyčioje ir kapuose. Dėkojame Balso Apskritis valdybai ir nariams už užuojautą per spaudą ir asmeniškai. Dėkojame visiems už šv. Mišių aukas, puikias gėles, laiškais prisistatus aukas su užuojauta, visiems pareiškus užuojautą per spaudą, širdingai dėkojame grabo nešėjams.

Dėkojame mano mielai pusseserei Izabelei Shuttleworth atskridusiai iš Arizonos. Neįmanoma visų išvardinti, tad dėkojame visiems giminėms, draugams ir prieteliams, kurie kokiū nors būdu prisidėjo prie šių laidotuvių. Jums visiems iš širdies tariame ačiū.

Giliai liūdinti: Žmona, sūnus, dukterys, žentai ir anūkai.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO

**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEdarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6645 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

A. + A. VERA POCIUS

Gyveno 6824 S. Maplewood Ave. Mirė lapkr. 10 d. 1969, 4:50 val. popiet, sulaukus senatvės.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 54 m.
Pasiliko dideliame nuilūdime sūnus Albert Waich, marti Dale, 2 seserys Lietuvoje su šeimomis, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mazeika-Evans koplyč., 6845 S. Western Ave. Laidotuvių įvyks ketv., lapkr. 13 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus naidėta į šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuaidė: SŪNUS IR MARTI.

Laidotuvių direktorius Mazeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

Anglijos karalienės vyras princas Pilypas skundžiasi, kad neužtenka valdžios skiriamos 1.1 mil. dolerių duoklės karališkiems rūmams išlaikyti. Jis siūlo mesti žaidus polo žaidimą, kas sutauptų kiek lėšų.

APLINK MUS

× Laikraštis "Cicero Life"

įsidėjo rašytojo A. Barono nuotrauką, pažymėdamas, kad jo išverstas Sean O'Garos eilėraščių "Requiem" buvo išspausdintas "didžiausiam lietuvių laikraštyje "Draugas". Taip pat "Life" pažymi, kad eilėraščių vertimą atliko tarptautinio garso autorius; suminėta ir Barono angli kalba išleisti knyga "Footbridges and Abysses".

× Veronika Micūnienė, kun. Ant. Micūno, MIC, marijonų namo prie "Draugo" viršininko, motina sunkiau susirgo ir paguldyta į šv. Kryžiaus ligoninę.

× Solistė Ona Blandytė-Jameikienė džiaugiasi sulaukusi pirmojo įpėdinio. Naujagimis pakrikštytas Vido vardu. Tai p. Stefanijos Blandienės 12-asis anūkas. Inž. Saulius Jameikio šeima įsikūre Palm Beach Floridoje. Saulius dirba United Aircraft firmoje.

× Akademikų skautų sąjūdžio Chicago skyriaus metinė šventė įvyks sekmadienį, lapkričio 16 d. Tą dieną 12 val. bus šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po mišių bus pusryčiai ir mirusių A.S.S. narių kapų lankymas. 5 val. p. p. įvyks iškilminga vakarienė "Golden Age" restorane, 4545 W. 95th st.

Vakaro metu paskaita skaitys kun. J. Kubilius. Meninę programą dalį išpildys moterų trio, vadovaujamas Alice Stephens ir pianistas senj. Alvydas Vasaitis.

× Julija Budreckienė staiga susirgo ir buvo paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje. Ji guli 537 kambaryje. Jaučiasi geriau, bet iš ligoninės dar negali vykti į namus. Tiriama toliau jos sveikata.

× Chicago lietuvių opera ruošia naują Verdi operos "Lilimo galios" pastatymą ateinančių metų balandžio 18, 19, 25 ir 26 dienomis Marijos auštesniosios mokyklos auditorijoje.

× A. a. muz. Juozo Bertulio kantata "Sugrįžimo giesmė", pasirodys savo pilnume LB Chicago apygardos valdybos ruošiamam koncerte, kuris įvyks lapkričio 23 d., 2 val. po pietų Gage Parko Fieldhouse salėje, 2415 W. 55 st., prie Western Ave. kampo.

× Chicago Senasis Britanijos lietuvių klubas praneša, kad įvykstantį lapkričio 15 d. 7:30 v. v. B. Pakšto salėje tradicinį metinį linksma vakarį kvietimai jau išplatinti ir prie įėjimo nebus parduodama. (pr.)

× Lietuvių Fondo vajeus tradicinė vakarienė Chicagoje. Vakariene įvyks 1970 balandžio 5 d. Personality Lodge, puikioje ir erdvoje salėje 4740 So. Cicero Ave. Vakarienei prašome registruotis, stalikus užsisakyti ir pinigų įmokėti L.F. būstinėje, 6643 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-2858 arba pas vietos lietuvių L.F. v. k-to pirm. bei įgaliojint. Vakariene išlaidos ir aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių. (pr.)

× L.D.K. Birutės dr. C. Chicago sk. valdyba lapkr. 22 d. 8 v. v. Jaunimo centre rengia tradicinį koncertą — balių. Koncerte dalyvauja sol. Janina Šaliniene, aktorė Elena Blandytė, ir muz. Ida Petkus. Šokiams gros Neo-Lituanų orkestras. Veiks birutinių suaukotų bufetas. Pelnas skiriamas Sibiro Fondui ir kultūriniam reikalams. Visuomenė prašoma gausiai atsilankyti ir paremti birutinių pastangas. Stalikus prašome užsisakyti pas V. Kulikauskienę, tel. RE 5-5118. (pr.)

× Lietuvos gen. konsulas dr.

P. Daužvardis, inž. Valdas Adamkus, Antanas Kučys, plk. lt. Jonas Liorentas, Mečislovas Mackevičius, Juozas Skorubskas, dr. Vanda Sruogienė, Antanas Sugintas, dr. Kazys Šidlauskas ir Liudas Šmulskštys įeina garbės komitetą Mytolo (Sležečiaus mirties 30 metų sukakties minėjimui rengti ateinantį sekmadienį, lapkričio 16 d., 4 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Minėjime kalbės dr. P. Daužvardis, inž. A. Novickis iš New Yorko, adv. G. Gedvila. Kamerinės muzikos trio išpildys meninę dalį. Įėjimas visiems laisvas. Aukos nerenkamos.

× Lietuvių Prekybos rūmų susirinkimas įvyks lapkričio 12 d. Dariaus - Girėno salėje, 8.30 val. v. Nariai ir svečiai turės progos pasiklausti J. C. Francik paskaitą tema: "Socialinė teisė ir atsakomybė". Tars žodį J. Rachunas, kaip kandidatas į 27 distriktą, o W. Rasč - Rasčiauskas parodys spalvotą filmą. Pageidaujami nauji nariai į sąjungą.

× Muz. Jonas Byanskas, čia gimęs lietuvis muzikas, veteranas, visą savo gyvenimą sielojis muzikos reikalais, vadovavęs orkestrui ir "Birutės" chorui, akompanuos kantatą "Sugrįžimo giesmė" ir Vyčių choro pasirodymui lapkričio 23 d. ruošiamam LB Chicago apygardos valdybos liuanistinių mokyklų koncerto metu.

× Jungtinis liuanistinių mokyklų koncertas įvyks lapkričio 23 d. 2 val. po pietų Gage Parko salėje — Fieldhouse — 2415 W. 55 st. Išpildys muz. J. Bertulio kantatą "Sugrįžimo giesmė". Chora sudaro Brighton Parko, Cicero ir Dariaus - Girėno mokyklos bei Vyčių choras, muz. Fausto Strolis vadovaujamas. Akompanuoja muz. J. Byanskas, solistė Genovaitė Mažeikienė.

× Marquette Parko namų savininkų organizacija lapkričio 2 d. turėjo savo metinį pobuvį parapijos salėje. Jį pravedė pirm. J. Skeivys. Sveikino kleb. prel. V. Černauskas, 13 wardo aldermonas Fr. Savickas, J. Langan ir daug kitų. Dalyvavo apie 300 svečių. Pobūvis pavyko gerai. Kasmet namų savininkai stipriai organizuojasi ir geriau pasirodo savųjų ir svetimtačių tarpe.

× Grandinė šoks lapkr. 30 d., 4 val. popiet Marijos Auksťesniosios Mokyklos auditorijoje. Bilietai gaunami Margutyje, 2422 W. Marquette Rd. ir Marginiuose, 2511 W. 69 St. (pr.)

× Geriausių šveicarų firmų laikrodžiai vyrams ir moterims paprastai ir aukštesniai. Pasirinkimas didelis, kainos nupigintos, išsimokėjimo sąlygos geros. Taip pat Speidel laikrodžiams apyrankės. Terra, 3237 West 63rd St., tel. 434-4660. (sk.)

× Parduodu mokiniams labiausiai rekomenduojamas enciklopedijas — World Book. Dėl informacijų skambinti 434-5715. (sk.)

× Stereo FM trejų bangų radijas, magnetine galvute patefonas, 10 garsiaikalbių — tai naujas Grundig hi fi stereo. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

DEDIKACIJOS ŠVENTĖ ARTĖJA

Istoriniai didelis lietuvių skaicius pirmą kartą susirinks Romoje 1970 metų vasarą dalyvauti

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS PAŠVENTINIME.

Netrukus bus paskelbta registracija norinčiųjų dalyvauti šioje šventėje.

Aukotojų ir jų paminėtų asmenų vardai liks ateičiai specialiose knygose Vatikane ir lietuvių archyvuose.

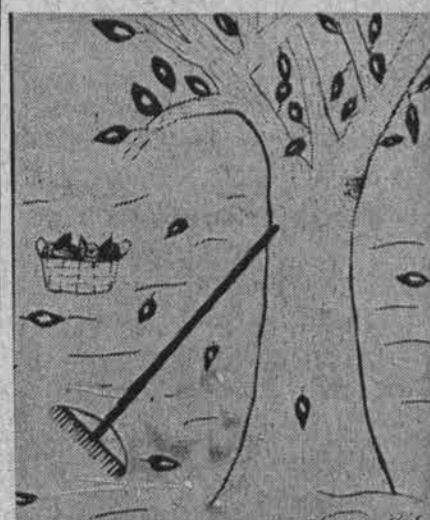
Neatidėliokite atsiųsti savo auką. Siųskite adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL, 2701 W. 68th St. Chicago, Ill. 60629.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicago skyriaus Redeguojas J. Placas. Medgiaga siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Vienas iš ruošs darbų. Piešė Rita Gyltė, III sk. mokinė.

JEI AŠ BŪČIAU AMERIKOS PREZIDENTO ŽMONA

Jeigu aš būčiau Amerikos prezidento žmona, tai Amerikoje būtų daug pasikeitimų. Pirmas dalykas sumažintų maitos kainas ir visi žmonės tada būtų sveikėsi. Antras dalykas kad visos moterys — motinos neturėtų eiti į darbą, tik būtų namuose su savo mažais vaikais.

Trečias dalykas, pakelčiau algas vyrams, kad jie lengvai galėtų uždirbti pragyvenimą šeimoms. Ketvirtas dalykas, visus hipius išvaryčiau iš Amerikos. Išaiščiau, kad visi žmonės palaikytų švarą Amerikoje. Penktas dalykas, ką aš norėčiau padaryti — visus narkotikus ir kenksmingus gėrimus uždrausčiau naudoti. Tuomet būtų ramybė Amerikoje. Aš padaryčiau dar daug daugiau, jei aš būčiau prezidento žmona. Tad prašau, kad aš užaugsiu, išrinkite mano vyrą prezidentu.

Asta Baškauskaitė, VII skyrius, Brocton

JEIGU AŠ BŪČIAU AMERIKOS PREZIDENTAS

Jeigu aš būčiau Amerikos prezidentas, aš iš visų reikalų, pirmiausia padaryčiau Lietuvą laisvą. Aš siųsčiau visą devintą pėstininkų diviziją į Lietuvą, todėl, kad mano vyriausias brolis Gediminas yra devintoj pėstininkų divizijoje. Kai Lietuva bus laisva, tada aš visas kitas pavergtas valstybes išlaisvinčiau. Kai jau visos valstybės būtų išlaisvintos, aš padaryčiau tvarką Amerikoje. Aš pasakyčiau žmonėms, kad išmestų visas plėčias kėlnes ir visus trumpus sijonus. Tada Amerika atrodytų tvarkinga. Tiesa, dar būtina turėčiau sutvarkyti hipius. Aš pasakyčiau jiems, kad už savai-

ŽVIRBLIS PEŠTUKAS

O tu, žvirbli, Tu peštuke, Ką tu čia veiki?

Savo draugui Prisimynęs, Kuprą kam peši?

Ar erdvės yr Tau per mažą, Krūmų ir miškų?

Ar tau maisto Neužtenka, Duonos — vabalų?

O jau riksmas, O jau triukšmas Žvirbliu ten kitų!

Kad net visas Krūmas juda, Ligi pat šaknų.

Ir taip man į Juos bežiūrint, Katinas tik drygt!

Ir pačiupęs Vieną žvirbli, Tuoj pradėjo ryt.

M. Merkevičius

NUOTYKIS WASAGOJE

Vieną dieną Wasagoje, prie kranto, bangos buvo labai didelės. Mano pusbroliu, jo draugas ir aš važiuavome laivu pasivažinėti.

Mūsų laivą labai kratė. Bangos pramušė laivą skylių. Mes tada greitai apsisukom plaukti atgal į namus. Mes buvome apie 5 mylių atstume nuo kranto. Plaukiant atgal mūsų laivas du kartus pavirto ant šono. Trečią kartą laivas visai ant šono apsisvertė ir aš iškritau iš laivo. Aš laikiausi už laivo krašto. Mes plaukėme apie du blokus ir tada mano pusbroliu sustojo irkluoti. Aš negalėjau ilgiau išsilaikyti. Pluimpt ir palindau po vandeniu. Kai atgal į paviršių savo galvą iškišau, tada pradėjau lipti į laivą. Grįžę dvi valandas pamiegojome. Aš savo tėvams dar nepasakiau apie tą įvykį.

Algis Mickus, Dariaus - Girėno mokykla, VI skyrius.

VAIRUOTOJAS

Automobilio vairuotojas W. Schultz iš Nortonville, Kansas, buvo neatsargus ir mėgdavo dideliu greičiu važiuoti. Vieną kartą jo mašina pašoko į viršų 82 pėdas ir įlėkė pro langą į antro aukšto kambarį.

"Baltuosiuose Rūmuose"

Piešė Asta Baškauskaitė, Brocton, Mass.

po kito, žali, raudoni ir geltoni lapukai sukilo. Pradėjo šokti ir dainuoti. Net ir peštukai lapukai pamiršo savo barnius, koteliais susikabinę šoko ratelėje. Ir vėjeliai patiko mūsų linksmas žaidimas. Jis pradėjo pūsti baltus stipriai ir stipriai, o mes besikodami sukomes vis greičiau...

Atmerkiu akutes. Šviesūs saulutės spinduliai žadina mane kviesdami laukan.

Viktutė Gyltė, V sk. mokinė

Jonku ir šilta namuose.

Piešė Juozas Kižys, Marquette Parko lit. m-ls I sk. mok.

GALVOSKIAI

I
Kaip vadinasi gražiausias Lietuvos kurortas prie Baltijos jūros? (3 taškai)

II
Šioje patarijėje trūksta vieno penkių raidžių žodžio. Įrašykite jį: "Ne vienu kirčiu 5 nukertamas." (5 taškai)

Atsiuntė V. Jogaitė.
III
Ar banguis yra žuvis? (5 taškai)

IV vyresniems
Yra šokiai, kurie vadinasi Big Apple, the Lambeth Walk, the Charleston ir daug kitų. Vienas šokis prasideda žodžiu "black". Parašykite jo pilną pavadinimą. (10 taškų)

V
Simon Bolivar buvo garsus revoliucionierius vienoje valstybėje, kuri vadinasi jo vardu. Kuriam kontinente yra ta valstybė ir kaip vadinasi? (5 taškai)

GALVOSKŲ ATSAKYMAI

- 1) Du, Klaipėda ir Sventosios uostas.
- 2) a) laikrodžiai b) ateitis c) kvėpavimas
- 3) Nėra
- 4) Albert Einstein
- 5) Nuo Vilniaus iki Šiaulių 253 km. Nuo Vilniaus iki Klaipėdos 487 km.

BROLIUKO SAPNAS

Vieną rytą mama mus žadino keltis į mokyklą. Kada mamytė žadino broliuką, jis miegodamas pasakė: "Palauk". Jis dar vis neatsikėlė. Mama antrą kartą žadino. Broliukas sako: "Palauk, aš dabar neturiu laiko, aš skrendu su astronautais." Paubėdė apsidairė. Nebuvo nei rakėtos, nei astronautų.

Gintarė Kižytė, Marquette Parko lit. Mokyklos III sk. mok.

VASAROS ATOSTOGOS

Mes važiuojame į Kanadą ir Wisconsin. Kanadoje matėm Niagara Falls. Mūsų tėtė darė daug nuotraukų. Iš Kanados važiuojame į Wisconsin. Ten mes žuavom. Aš pagavau tris žuvis. Pirmą kartą skridau mažų lėktuvu, arkliais jojom, laivu plaukėm. Man patiko žaisti su draugais ir maudyti. Man labai patiko mūsų atostogos.

Viktoras Jakaitis, Lemonto "Maironio" mok. IV sk. mok.

VARTAI

— Berniuk, man pasakyk, ar aš galiu eiti pro šiuos vartus? — sako stora moteris.
— Aš manau, kad galit, neseniai aš mačiau pro juos pravažiavo didelis sunkvežimis, — atsakė berniukas.